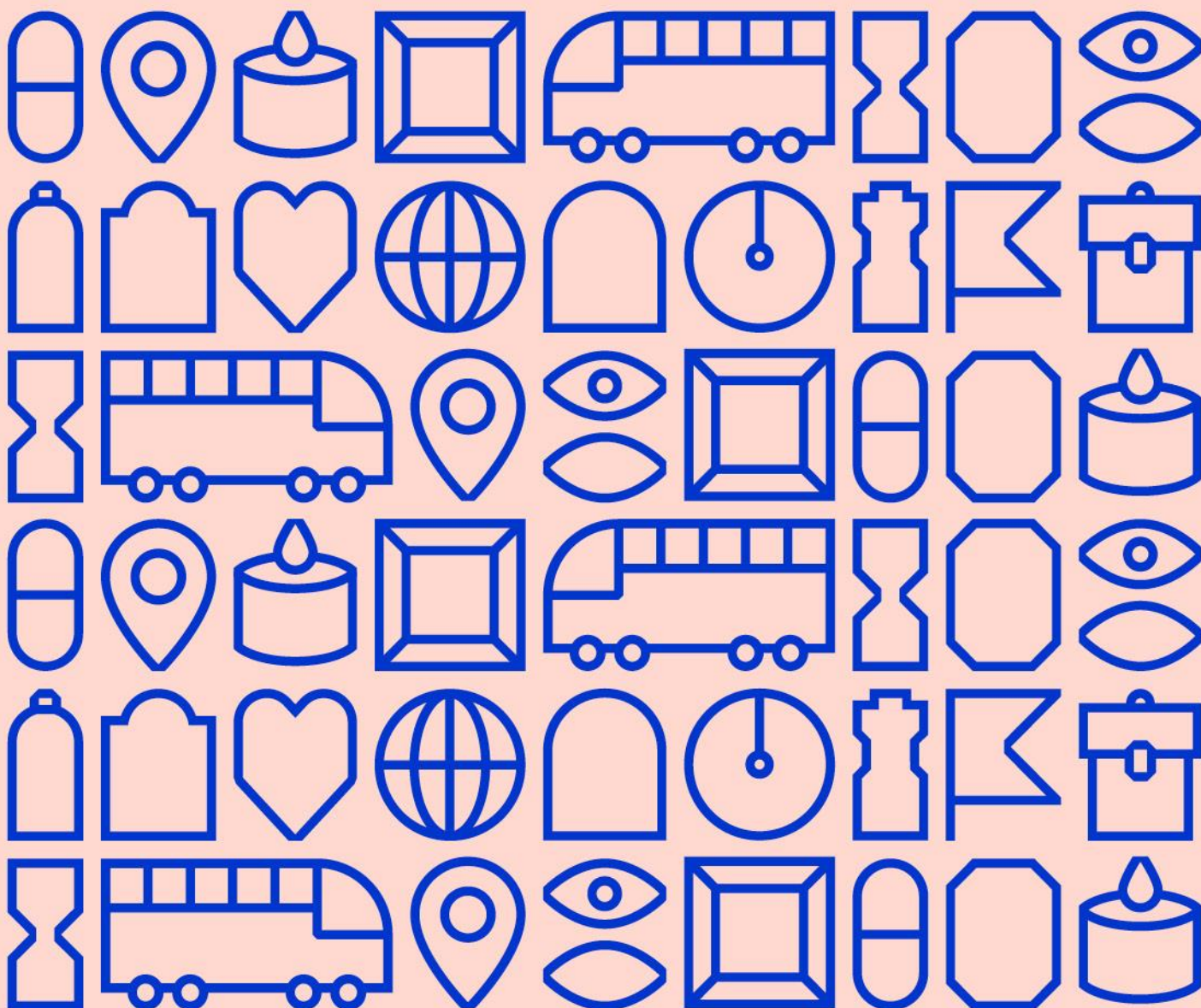

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM

19. SZÁZAD

Nemzeti Emlékezetpedagógiai
Program

Magyar Nemzeti Múzeum

19. század

„Jöjj el, lásd meg, éld át!”

BUDAPEST, 2024

Tartalom

1. Bevezető	2
2. Előkészítő óravázlat	4
3. Helyszíni feladatok	14
a. Nyomkeresés	14
b. Képes krónika	16
c. Helyszíni kvíz / Tudáspróba	18
d. Drámapedagógia	22
4. Tanórai utófeldolgozás	23
5. Forrásjegyzék	24
6. Melléklet	25
Nyomkeresés	26
Képes krónika	29
Helyszíni kvíz / Tudáspróba	33
Drámapedagógia	37
Tanórai utófeldolgozás	51

1. Bevezető

Mit kell tudni a programról?

A Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program (NEP) azért jött létre, hogy lehetőséget nyújtson a köznevelésben tanuló diákok számára Magyarország nemzeti és történelmi emlékhelyeinek megismerésére. Az egyes emlékhelyekre kidolgozott programok során a részt vevő osztályok előbb tanórai keretek között felkészülnek az adott emlékhely történetéből, majd egy napos látogatást tesznek az emlékhelyre. A látogatás során – a program részeként kidolgozott – helyben elvégezhető feladatok megoldásával (pl. nyomkeresés, képes krónika stb.), élményt adó módon ismerik meg az adott emlékhely jelentőségét. A kirándulás után ismét tanórai keretek között tudják bemutatni elkészített projektfeladataikat, illetve az emlékhely témájában készített, érettségi típusú feladatok megoldásával megszerzett tudásuk is ellenőrizhető. Az egyes emlékhelyekhez készített programcsomagok jól illeszkednek az iskolai tantervi követelményekhez, így kiválóan alkalmasak a törzsanyag kiegészítésére, elmélyítésére, mélységelvű témafeldolgozásra.

A program részei, lebonyolítása

1. **Előzetes felkészülés (1-2 tanóra):** A NEP oldaláról letölthetők az előzetes felkészülés anyagai: a felkészítő óra óraterve, valamint a hozzá mellékelte ppt. Ezt a történelemtanár kollégák maguk tudják felhasználni tanórai keretek között. Miután feldolgozták a szakmai-tartalmi kérdéseket, érdemes a helyszínen elvégzendő feladatokat is átbeszélni, valamint megalakítani a leendő csoportokat.
2. **Látogatás az emlékhelyen (1 napos kirándulás):** Amennyiben egy múzeum vagy más intézmény működteti az emlékhelyet, úgy a látogatás előtt szükséges egyeztetni az intézménnyel. A programban részt vevő helyszínek már ismerik a NEP-et, így szükség esetén tudnak segíteni. A megérkezés után **az első feladat a „nyomkeresés”,** melynek során a diákok csoportosan, a program részeként megadott térképvázlat és a hozzá tartozó feladványok segítségével kutatják végig az emlékhelyet. **Második feladatként** célszerű a **„képes krónikát”** elkészíteni (párhuzamosan a nyomkereséssel) – ennek során a csoportokba szerveződött diákok az emlékhely előre megadott legfontosabb, legszebb részeit felkeresik, és egy-egy kis videóban némi magyarázattal megörökítik. Később ezt egységes videóvá szerkesztik, melyet majd a látogatást követő tanórán tudnak bemutatni. Ezek után következhet a **„tudáspróba”,** mely egy klasszikus teszt kvízsor. Ennek megoldása jól összegzi, illetve ismétli át az emlékhely fontos tudnivalóit. Az igazán lelkes csoportok negyedik részként **drámapedagógiai feladatot** is megoldhatnak, mely szintén azt a célt szolgálja, hogy minél inkább átélhető legyen az emlékhely története – a feladatot akár már a felkészítő órán ki lehet osztani, hogy minél jobban föl tudjanak rá készülni a csoportok. A program keretében megadott feladatok mellett természetesen igénybe lehet venni az adott emlékhely tárlatvezetését vagy múzeumpedagógiai foglalkozását, ugyanakkor mindez adott esetben már meghaladhatja az optimális 3-4 órás időkeretet.
3. **Utólagos feldolgozás (1-2 tanóra):** A látogatást követő történelemóra(ko)n az egyes csapatok be tudják mutatni a helyszínen fölvevett videóikból összevágott „képes krónikákat”, melyeket a tanárkollégák és az osztály többi tagja is értékelhet. Ezek

után pedig immár tantermi keretek között lehet megoldani az emlékhellyel kapcsolatos ismereteket és kompetenciákat elváró érettségi típusú feladatokat, mintegy a program zárásaként.

2. Előkészítő óravázlat

Nemzeti/történelmi emlékhely neve: Magyar Nemzeti Múzeum

Ajánlott korosztály és történelmi korszak: 12–18 év (19. század)

Ajánlott időtartam: előkészítés: 1–2 tanóra; feladatok a helyszínen: 3–5 óra; lezárás: 1 tanóra

Munkamódszer és segédanyag: tanári előadás ppt prezentációval; tanári ismétlő kérdések; helyszíni csoportos és egyéni feladatok; egyéni ellenőrző feladatok

Előkészítő óra / órák

Tananyagvázlat	Tanári kérdések	Prezentáció
<p>A Magyar Nemzeti Múzeum a nemzet múzeuma</p> <ul style="list-style-type: none">• Fontos középületek• Történelmi események a múzeumban és a Múzeumkertben• Nemzeti emlékezet festményei, szobrai és emlékművei		1. dia: A Magyar Nemzeti Múzeum ma
<p>A Nemzeti Múzeum születése</p> <ul style="list-style-type: none">• 1802. gróf Széchényi Ferenc gyűjteményeinek (11 884 nyomtatvány, 1156 kézirat, 142 kötet térkép és rézmetszet + érmék, címerek, festmények) felajánlása• Ferenc uralkodói jóváhagyása• 1813. Az állam a Batthyány-családtól megveszi a múzeumépület telkét• Pollack Mihály tervezte, klasszicista• 1837 és 1847 közt zajlott az építkezés	<p>Mikor uralkodott I. Ferenc?</p> <p>Milyen volt Magyarország politikai berendezkedése a 19. század elején? Hogyan kapcsolódtunk a Habsburg Birodalomhoz?</p> <p>Említs egy híres Batthyányt a magyar történelemből!</p> <p>Mikor, melyik eseménnyel kezdődött a reformkor?</p> <p>Az adományozás mellett hogyan gyarapodik egy múzeum gyűjteménye?</p>	2. dia: A múzeum főhomlokzati terve Pollack Mihálytól
<p>A múzeum főlépcsőházának fríze</p> <ul style="list-style-type: none">• Európa harmadik legkorábban alapított múzeuma• A homlokzat timpanonjának szobordíszait Rafael Monti készítette (középen Pannónia nőalakja látható, kezében egy-egy	<p>Mi jellemzi a klasszicista stílust az építészetben?</p> <p>Mi látható a Magyarországot megszemélyesítő Pannónia jobb kezében?</p> <p>Mit jelképez a babérkoszorú?</p>	3. dia: A múzeum főlépcsőházának fríze (2017)

Tananyagvázlat	Tanári kérdések	Prezentáció
<p>babérkoszorúval, melyet jobbról a tudomány és művészet, balról a történelem és a hírnév megtestesítőjének nyújt át, a jobb sarokban lévő alak a Dúnát, a bal sarokban lévő a Drávát jelképezi).</p> <ul style="list-style-type: none">A múzeum lépcsőházának mennyezetét Lotz Károly és Than Mór freskói díszítik.	<p>Milyen egyéb híres alkotásai voltak Lotz Károlynak és Than Mórnak? Mely stílus képviselői voltak?</p>	
<p>A múzeum részei, alaprajza</p> <ul style="list-style-type: none">-1. emelet: LapidáriumFöldszint: Középkori kőtár, könyvtár bejárata1. emelet: Koronázási palást, Széchényi-terem, Seuso-kincs2. emelet: Magyarország története az államalapítástól 1990-ig, József nádor-termek, kupolaterem, díszterem	<p>Mit őriz a Lapidárium?</p> <p>Mutasd be röviden a koronázási palástot! Történelmünk híres alakjai közül kiket láthatunk a paláston?</p> <p>Miről nevezetes a Seuso-kincs?</p> <p>Ki volt József nádor?</p>	<p>4. dia: A múzeum alaprajza</p>
<p>A Múzeumkert régen és napjainkban</p> <ul style="list-style-type: none">Kezdet: 1850-es évekA Parlament átadásáig (1902) a Múzeumkert volt a nemzet központi tere, hiszen a felsőház a múzeum épületében, a képviselőház pedig a kert szomszédságában, a mai Olasz Kultúrintézet épületében tartotta üléseit.Híres magyarok, akik pihenni jártak ide (pl. Arany János)Második világháború: jelentős károk az épületben, a kert is csatatérre változott2018-tól átfogó rekonstrukció	<p>A 2018-as felújítás során a kutatók fémkeresős felderítést végeztek. Nézz utána, mit jelent ez pontosan!</p> <p>A talajtakaró felső részének eltávolítása során milyen leletek kerültek elő?</p>	<p>5. dia: A Múzeumkert régen</p> <p>6. dia: Múzeumkert napjainkban, a felújítást követően</p>
<p>Történelem a Nemzeti Múzeumban és a Múzeumkertben</p>	<p>Ki volt az „árvízi hajós”?</p>	<p>7. dia: Árvíz Pesten 1838-ban</p>

Tananyagvázlat	Tanári kérdések	Prezentáció
<ul style="list-style-type: none">1838. Pesti árvíz, emléktábla jelzi. Wesselényi Miklós szerepe.		
1848. március 15., pesti nemzetőrök zászlaja <ul style="list-style-type: none">1848. március 15. - kitör Pesten a forradalom.Márciusi ifjak: Petőfi Sándor, Vasvári Pál, Jókai Mór, Irinyi József, Irányi Dániel: gyökeres polgári átalakulás.A 20-50 év közötti férfiakat kötelezték nemzetőri szolgálatra, a szervezet feladata a rend fenntartása volt kezdetben, később tagjai katonai tevékenységet folytattak a szabadságharc időszakában.	<p>Mi történt 1848. március 15-én Pesten?</p> <p>Kik voltak a márciusi ifjak? Milyen szerepet játszottak a forradalom során?</p> <p>Március 15-én megalakult a Nemzetőrség. Mi volt a szerepe 1848/49-ben?</p>	8. dia: március 15-e, pesti nemzetőrök zászlaja
12 pont <ul style="list-style-type: none">12 pont (sajtószabadság, választott országgyűlésnek felelős kormány, törvény előtti egyenlőség, jobbágyfelszabadítás, közteherviselés, unió Erdéllyel)	Melyek voltak a 12 pont legfőbb elemei?	9. dia: A 12 pont
Petőfi Sándor <ul style="list-style-type: none">Aznap Petőfi négyszer is elszavalta a <i>Nemzeti dalt</i>, de nem a múzeum lépcsőjén, ott beszédet mondott.	1848. március 15-én Petőfi elszavalta-e a múzeum lépcsőjén a <i>Nemzeti dalt</i> ?	10. dia: Petőfi Sándor Barabás Miklós litográfiáján, 1848
A forradalom pesti helyszínei <ul style="list-style-type: none">Március 15-e helyszínei: Pilvax kávéház, orvosi egyetem, Egyetem tér, Landerer és Heckenast nyomdája, Nemzeti Múzeum, Városháza, budai vár, Nemzeti Színház	Mi történt 1848. március 15-én Pesten? Soroljátok fel a nap legfőbb eseményeit, helyszíneit!	11. dia: Az 1848. március 15-i forradalom pesti helyszínei

Tananyagvázlat	Tanári kérdések	Prezentáció
<p>A Batthyány-kormány</p> <ul style="list-style-type: none">• Batthyány Lajost 1849. október 6-án végezték ki Pesten, felségárulással vádolták.• Áprilisi törvényeket az utolsó rendi országgyűlés elfogadja, alkotmányos monarchia• Deák Ferenc igazságügyminiszter• Gróf Batthyány Lajos miniszterelnök• Szemere Bertalan belügyminiszter• Bárány Eötvös József vallás- és közoktatási miniszter• Herceg Esterházy Pál Antal a király személye körüli miniszter• Kossuth Lajos pénzügyminiszter• Klauzál Gábor földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter• Mészáros Lázár hadügyminiszter• Gróf Széchenyi István közmunka- és közlekedésügyi miniszter	<p>Mi történt 1848. április 11-én?</p> <p>Mi lett az ország államformája?</p> <p>Kik voltak az első felelős magyar kormány tagjai?</p> <p>Milyen tárcákat töltöttek be? Ki volt a miniszterelnök?</p> <p>Az első magyar kormány tagjai közül kit végezték ki Pesten?</p> <p>Mivel vádolták?</p> <p>Mikor történt a kivégzés?</p>	<p>12. dia: A Batthyány-kormány</p>
<p>Görgei Artúr</p> <ul style="list-style-type: none">• Görgei a szabadságharc legkiválóbb hadvezére. Kossuth már 1848 előtt a legnépszerűbb politikus volt Magyarországon, egyenes út vezetett odáig, hogy 1848 októberétől is ő legyen az ország első számú vezetője. Számos kérdésben (pl. 1849 nyarán hogyan érdemes megütközni a Habsburg és orosz erőkkel? Külön-külön vagy együtt?) különbözött az álláspontjuk. Kossuth 1849.	<p>Milyen szerepet töltött be Görgei Artúr az 1848-as forradalom és szabadságharc idején?</p> <p>Melyek voltak a Kossuthal való vitáinak a főbb elemei?</p>	<p>13. dia: Görgei Artúr (korabeli festmény)</p>

Tananyagvázlat	Tanári kérdések	Prezentáció
<p>szeptember 11-én írta meg híres vidini levelét, amelyben – alaptalanul – árulónak nevezte Görgeit.</p>		
<p>Kossuth-bankók</p> <ul style="list-style-type: none">• Az első tényleges nemesérc fedezet nélkül kibocsátott bankjegyek. Kossuth-bankó (hivatalosan forint) néven nevezik azokat a bankjegyeket, amelyeket az 1848. és 1849. években a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank a forradalmi kormány kincstára és az Országos Honvédelmi Bizottmánya megbízására bocsátott ki. A szabadságharc leverése után a megszálló parancsnokok számos városban nyilvánosan tűzre vetették, birtoklásuk főbenjáró bűnnek számított.	<p>Milyen szerepet töltöttek be a Kossuth-bankók 1848-49-ben? Mi lett a sorsuk?</p>	<p>14. dia: Kossuth-bankók</p>
<p>Teleki László gróf rejtélyes halála (1861. május 7.)</p> <ul style="list-style-type: none">• 1847-től az Ellenzéki Kör elnöke, 1848 augusztusától Magyarország párizsi követe, a nemzeti-ségi kérdés jelentőségét elsőként ismerte fel.• Az emigráció egyik legaktívabb magyar politikusa, 1859-ben Kossuth-tal és Klapkával létrehozta a Magyar Nemzeti Igazgatóságot.• 1861. április 6-án megnyílt az országgyűlés, a Deák Ferenc által vezetett Felirati Párt és a Teleki László által vezetett Határozati Párt állt szemben egymással. A radikálisabb álláspontot képviselő Teleki saját pártján	<p>Milyen szerepet töltött be a magyar politikatörténetben gróf Teleki László?</p> <p>Mi volt a különbség a Felirati és Határozati Párt álláspontja között?</p> <p>A magyar kriminalisztika történetében miért volt mérföldkő Teleki László öngyilkossága?</p> <p>A nemzet nagy halottjai közül kiket ravataloztak fel a Nemzeti Múzeum előtt 1861 után?</p>	<p>15. dia: Teleki László</p>

Tananyagvázlat	Tanári kérdések	Prezentáció
<p>belül sem számíthatott több társára, végül öngyilkosságba menekült.</p> <ul style="list-style-type: none">• Ez az öngyilkosság volt a magyar kriminalisztika történetében az első nyomozati ügy, ahol fényképpel dokumentálták a helyszínt.• Teleki László koporsóját a Nemzeti Múzeum kör alakú előcsarnokában állították fel, ő volt a második politikus, akit a múzeumban ravataloztak fel.• Hagyomány teremtődik: a nemzet nagy halottjait innen viszik majd utolsó útjukra (Kossuth Lajos, Ady Endre, Antall József stb.).		
<p>A Márciusi Front 12 pontja (1937. március 15.)</p> <ul style="list-style-type: none">• Választójog, földkérdés: a népi írók az utóbbira fókuszálnak.• Szegényparasztság felemelése, tehetséggondozás, minimálbér bevezetése, társadalmi különbségek csökkentése.• 1939. Népi írók párttá szerveződése: Nemzeti Parasztpárt (1945-től a többpárti kormány része, 1956-ban Petőfi-párt: példaképeik a márciusi fiatalok).	<p>Milyen megoldatlan problémák voltak Magyarországon a Horthy-korszakban?</p> <p>Milyen követeléseket fogalmazott meg 1937. március 15-én a Múzeumkertben a Márciusi Front?</p>	
<p>Bauer Sándor tragikus halála (1969)</p> <ul style="list-style-type: none">• Kádár-diktatúra időszaka• Prágai események hatása a magyar történelemre (1968. Csehszlovákia, prágai tavasz)• Tiltakozás formái a kommunista diktatúra időszakában	<p>Mi ellen tiltakozott Bauer Sándor, amikor a Nemzeti Múzeum kertjében felgyújtotta magát?</p>	<p>16. dia: Bauer Sándor halála (korabeli fotó)</p>

Tananyagvázlat	Tanári kérdések	Prezentáció
<p>A rendszerváltozás hajnala</p> <ul style="list-style-type: none">• A kádári diktatúra hanyatlása• Március 15-e a Kádár-korszakban: tüntetések és megtorlások• Az 1988. március 15-i tüntetés 1956 óta a Kádár-rendszer addigi legnagyobb ellenzéki tüntetése volt.	<p>Hogyan reagált a kádári vezetés az illegális március 15-i tüntetésekre?</p> <p>Milyen tisztséget töltött be Kádár János?</p> <p>Melyek voltak a legfőbb ellenzéki mozgalmak, pártok a 80-as évek második felében Magyarországon?</p>	<p>17. dia: 1988. március 15-e Budapesten (korabeli fotó)</p>
<p>Nemzeti emlékezet a Múzeumkertben és az állandó (reformkort és az 1848/49-es forradalmat és szabadságharcot bemutató) kiállításon (11-12. terem)</p> <ul style="list-style-type: none">• Szobrok, emlékművek, festmények, tárgyak tükrözik, hogy az egyes korok mit tartottak fontosnak. <p>A reformkor – Barabás Miklós: A Lánchíd alapkövetétele (1842)</p> <ul style="list-style-type: none">• A Lánchíd jelentősége a reformkorban (Pest és Buda összekapcsolása, Pest-Buda a formálódó új gazdasági-politikai központ, nemzeti összefogás jelképe, Széchenyi István szerepe, Clark Ádám)• Barabás Miklós által festményen megörökített eseményen József nádor helyezte el az első követ a Duna talapzatában; József nádor szerepe a magyar történelemben• Utalás a <i>Hídember</i> c. filmre (filmrészlet megtekintése)• A Lánchidat 1849. november 20-án Haynau császári főparancsnok adta át a két város polgárainak.	<p>Kiknek állítunk köztéri szobrot?</p> <p>Személyeken kívül miről szólhatnak emlékművek?</p> <p>Ki volt József nádor és Haynau?</p> <p>Ki készítette Petőfi kokárdáját?</p> <p>Milyen vita övezi az első magyar kokárdák történetét?</p>	<p>18. dia: Barabás Miklós: <i>A Lánchíd alapkövetétele</i></p>

Tananyagvázlat	Tanári kérdések	Prezentáció
<p>Petőfi Sándor kokárdája (1848)</p> <ul style="list-style-type: none">• A legendás kokárda piros-fehér-zöld selyemszövetből készült, melyet ovális formára húztak össze.• Az idegen hatalom elleni tiltakozást, a nemzeti összetartozást szimbolizálta.• Eredet: francia forradalom• Téves volt már Szendrey Júlia kokárdája is, amit Petőfi Sándornak adott, hiszen ezen az olasz színek sorrendjét lehet megfigyelni.		
<p>A dualizmus kora Berzsenyi Dániel szobra (1860)</p> <ul style="list-style-type: none">• Múzeumkert első szobra• Költő, a magyar Horatius	Ki volt Berzsenyi Dániel?	19. dia: Berzsenyi Dániel szobra
<p>Arany János szobra (1893)</p> <ul style="list-style-type: none">• Költő, tanár, a Kisfaludy Társaság igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia tagja és főtitkára• Az emlékmű közepén kimagasló Arany János alakját Toldi Miklós és szerelme, Rozgonyi Piroska, illetve lent közepén egy lanton álló, kiterjesztett szárnyú turulmadár övezi.	Ki volt Arany János? Miről szól Arany János <i>Toldi</i> c. műve?	
<p>Kazinczy Ferenc szobra (1861)</p> <ul style="list-style-type: none">• Író, felvilágosodás kora• A magyar nyelv és az irodalmi ízlés nagy hatású újjítója	Ki volt Kazinczy Ferenc?	20. dia: Kazinczy Ferenc szobra
<p>Széchenyi Ferenc szobra (1902)</p> <ul style="list-style-type: none">• A Nemzeti Múzeum alapítója• Az Aranygyapjas Rend díszöltözetében ábrázolja az alapítót	Ki volt Széchenyi Ferenc?	21. dia: Széchenyi Ferenc szobra

Tananyagvázlat	Tanári kérdések	Prezentáció
<ul style="list-style-type: none">Külön terem mutatja be az életművét a múzeumban		
Himfy-lant (1903), Kisfaludy Sándor-émlékmű <ul style="list-style-type: none">Kisfaludy Sándor költő, a romantikus nemzeti líra megteremtőjeAz alkotás nevét Kisfaludy leg híresebb, 1801-ben megjelent <i>Himfy szerelmei</i> c. verseskötetéről kaptaÖccsének, Kisfaludy Károlynak szintén szobra áll a Múzeumkertben 1875 óta.	Ki volt Kisfaludy Sándor?	22. dia: Himfy-lant
Alessandro Monti mellszobra (1929) <ul style="list-style-type: none">Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idején az ezer fős olasz légió parancsnoka volt.1849-ben ő vezette az oroszok és osztrákok elől Szerbia felé húzódó honvédsereg maradványait.	Ki volt Alessandro Monti? Miért lehetett fontos a Horthy-korszakban szobrot emelni az olasz nemzeti hősnak?	
Horthy-korszak Giuseppe Garibaldi mellszobra (1932) <ul style="list-style-type: none">Olasz tábornok, az egységes Olaszországért harcoló hadsereg egyik vezére a 19. században1860-ban szállt partra a szicíliai Marsalánál ezer vörösinges katonájával, amely expedíció eredményeként összeomlott a Bourbonok Nápoly-Szicíliai Királysága, és Olaszország egyesítése karnyújtásnyira került.	Ki volt Garibaldi?	23. dia: Garibaldi mellszobra

Tananyagvázlat	Tanári kérdések	Prezentáció
<p>A kommunista diktatúra időszaka Józef Wysocki mellszobra (1976)</p> <ul style="list-style-type: none">• 1848 novemberében alakult meg Budapesten a magyar szabadságharc támogatására önként jelentkezett lengyel hazafiakból a lengyel légió.• Parancsnokuk Józef Wysocki volt.• A szobor a lengyel állam ajándékként került a múzeum kertjébe.	<p>Sorolj fel példákat a magyar-lengyel barátság történetéből!</p>	<p>24. dia: Józef Wysocki mell-szobra</p>

3. Helyszíni feladatok

Feladatok a Magyar Nemzeti Múzeumban

Nyomkeresés

- Csoportokat alakítunk.
- A csoportok a Múzeumkertben egy térkép segítségével megkeresik a szobrokat és emlékműveket, és párosítják őket a meghatározásokkal.

Képes krónika (kisfilmkészítés)

- A csoportok a múzeumban a telefonjukkal filmfelvételeket készítenek a kiemelt helyszínekről és magukról.
- Otthon ezt megvágják, zenét vágnak alá, feliratokat készítenek.
- A záróórán a kisfilmeket bemutatják.

A) változat: Minden csoport végigjárja az öt kiemelt látványosságot (Barabás Miklós: *A Lánchíd alapkövetétele* c. festménye; az első felelős kormány minisztereinek székei; a pesti nemzetőrök zászlaja, Görgei Artúr tábornoknak a kiállításon megtekinthető szabályjához erősített nagyítója, Kossuth-bankók), és kisfilmjében bemutatja a Nemzeti Múzeum kijelölt látványosságait.

B) változat: Minden csoport csak egy helyszínt kap, és azt mutatja be részletesen.

C) változat: Ha a diákok nem tudnak kisfilmet készíteni, fotóznak, és abból prospektust állítanak össze.

- A csoportok a megadott helyszínekből előre készülnek, hogy tudják, mit kell lefilmezni, és milyen szöveget mondjanak.

Tudáspróba

- A diákok egyénileg vagy csoportban kitöltenek egy feleletválasztós tesztet a múzeum nevezetességeiről.

Drámajáték

- A csoportok a Múzeumkertben előadnak egy, a helyszínen játszódott történelmi jelenetet.
- Az öt téma kiosztása: A forradalom kertje 1848. március 15-én; Gróf Teleki László gyászravatala a Nemzeti Múzeum előcsarnokában; A Márciusi Front 12 pontja a Nemzeti Múzeum kertjében; Bauer Sándor tragikus halála; A rendszerváltozás hajnala.
- A csoportok otthon készülhetnek a jelenetre szöveggel, szereposztással, kellékekkel.

Prezentáció: 25. dia: a feladatok.

a. Nyomkeresés

A diákok öt csoportban megkeresik a Múzeumkertben a térképen bejelölt helyszíneket, és egy táblázatban párosítják a megfelelő leírásokkal.

Előkészület: Csak az öt csoportot érdemes előre beosztani, a csoporttagok azután a többi feladatot is együtt végzik el. Természetesen lehet kevesebb csoportot is létrehozni, ebben az esetben nem minden feladatot fogunk kiosztani. Ha több mint öt csoportot alkotunk, akkor többen azonos feladatot fognak végezni. A csoportok ideális létszáma 3-6 fő.

Segédanyag: térkép és kitöltendő táblázat (a tanár számára megoldások is).

A helyszínen: A csoportok önállóan mozognak és dolgoznak, egy-másfél órát érdemes rászánni.

Ellenőrzés: A megoldások segítségével helyben és szóban a legérdekesebb, de időhiány esetén a táblázatokat beszédve írásban is lehet.

A tanulói feladatlapot és a térképet ld. a Mellékletben.

Nyomkeresés – Megoldások

Leírás	Szobor vagy emléktábla neve	Sorszáma a térképen
A szobor egy kiterjesztett szárnyú sas, amely egyik karjával magához ragadja a földgömböt, amelyen belevésve a Dunántúl látszik, a Balaton-felvidék (a költő szülőföldje). Lábával ragadja magához a lantot.	Kisfaludy Sándor-emlékmű, Himfy-lant	8.
A költő a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, ismertté az 1846-ban készült elbeszélő költeménye, a <i>Toldi</i> tette.	Arany János-szobor	2.
Főispán, mecénás, horvát bán, a Magyar Nemzeti Múzeum alapítója	Gróf Széchenyi Ferenc szobra	1.
Az 1848. március 15-én kitört forradalom egyik eseményére utal pontatlanul az emléktábla. Az emléktáblán szereplő költő egy rövid beszédet biztosan mondott, ám a neki tulajdonított vers a Múzeumkertben nem hangzott el.	Petőfi Sándor emléktáblája	4.
A szobor egy olasz forradalmárt jelenít meg, a politikus az olasz egységmozgalom egyik vezéralakja volt.	Garibaldi mellszobra	3.
A kerítésen található emléktábla az 1838-as pesti árvízre utal.	Árvíztabla	11.
A reformkori irodalmi élet egyik fő szervezője, az <i>Aurora</i> c. folyóirat szerkesztője, a magyar novella egyik első meghonosítója, mellszobra a Múzeumkertben található.	Kisfaludy Károly mellszobra	10.

Leírás	Szobor vagy emléktábla neve	Sorszáma a térképen
Magyar író, költő, a nyelvújítás vezéralakjának mellszobra.	Kazinczy Ferenc mellszobra	5.
Ő vezette az olasz légiót az 1849. augusztusi magyarországi szabadságharc idején parancsnokként	Alessandro Monti (a Múzeumkertben mellszobrán a neve magyaros fordításban szerepel)	6.
A magyar Horatiusnak nevezik, A Magányosság c. vers szerzője	Berzsenyi Dániel szobra	7.
Lengyel szabadságharcos honvédtábornok, aki 1848-49-ben a magyar szabadságharc lengyel légiójának volt a parancsnoka	Józef Wysocki mellszobra	9.

b. Képes krónika

A diákok – csoportokba rendeződve – a telefonjuk segítségével filmfelvételeket készítenek, melyekből később, otthon pár perces kisfilmet vágnak össze. Ha ez valamiért nem lehetséges, akkor fotókat készítenek és azokból otthon prospektust állítanak össze.

Előkészület: Az osztály adottságait, érdeklődését figyelembe véve el kell dönteni, hogy az A) vagy a B) változatot választjuk. Az A) változat az egyszerűbb: minden csoportnak ugyanazt az öt, megadott helyszínt kell végigjárnia, majd a kisfilmben bemutatnia. A B) változatban mindegyik csoport csak az egyik helyszínnél dolgozik, és azt mutatja be mélyebben. Ebben az esetben el kell dönteni, hogy melyik csoport melyik helyszínt kapja. Ha a kisfilmkészítés nem lehetséges, akkor a C) változat, a prospektus-készítés is választható.

A feladatot a diákoknak már az előkészítő órán osszuk ki, hogy előre készülhessenek a helyszínekből vagy helyszínből, hiszen tudniuk kell, hogy pontosan mit filmezzenek le, és milyen szöveget mondjanak fel.

Segédanyag: feladatlap az A), a B) és a C) változathoz (a B) változatán mind az öt csoport feladata szerepel) és térkép.

A helyszínen: A csoportok önállóan mozognak. Az A) és a C) változat esetén érdemes az öt csoportot az öt helyszínhez külön-külön elindítani, és megbeszélni velük, hogy milyen irányban mozognak tovább, hogy ne zavarják egymás munkáját. Szintén legalább egy-másfél órát vesz igénybe.

Ellenőrzés: Mivel a kisfilmeket (vagy a prospektust) otthon kell befejezni, az alkotások bemutatására már otthon, a következő tanórán kerül sor. Egyéni alkotásokról van szó, így egyénes értékelőlap nincs. A szóbeli értékelésnél érdemes figyelembe venni, hogy az alkotás mennyire szakszerű, informatív, mennyire esztétikus, humoros, illetve mennyire csapatmunka eredménye.

A feladatokat ld. a Mellékletben.

c. Helyszíni kvíz / Tudáspróba

A diákok egyénileg vagy csoportjaikban megoldanak egy 25 kérdésből álló feleletválasztós tesztet az előkészítő órán és az előző feladatok készítése során szerzett ismereteik alapján.

Előkészület: Csak azt kell eldönteni, hogy a tudáspróbát egyénileg vagy az öt csoport között akarjuk lebonyolítani.

Segédanyag: feladatlap (a tanár számára megoldások is).

A helyszínen: A kiosztott feladatlapokat a diákok kitöltik (amennyiben ezt a feladatot már digitalizálták, akkor az erre létrehozott alkalmazás segítségével online is kitölthető). Fél órát szánjunk rá!

Ellenőrzés: A megoldások segítségével helyben és szóban a legérdekesebb, de időhiány esetén a táblázatok beszédve írásban is lehet (amennyiben a feladatot már digitalizálták, akkor a megoldás kérdésenként, az idő lejártával automatikusan megjelenik, és az alkalmazás az eredményt is számolja).

A feladatlapot ld. a Mellékletben.

Megoldások

1. A múzeum homlokzatának timpanonján Pannónia nőalakja látható középen. A tőle jobbra és balra található alakok mely folyókat szimbolizálják?

A) Duna és Tisza	B) Dráva és Tisza	C) Duna és Dráva	D) Bodrog és Tisza
------------------	-------------------	------------------	--------------------

2. Alapítását tekintve Európa hányadik múzeuma a Magyar Nemzeti Múzeum?

A) második	B) harmadik	C) negyedik	D) ötödik
------------	-------------	-------------	-----------

3. Milyen stílusban épült a múzeum?

A) szecesszió	B) gótika	C) barokk	D) klasszicizmus
---------------	-----------	-----------	------------------

4. Az Arany János-szobor mellékalakjai a költő *Toldi*-trilógiájának két alakját ábrázolják. Kik ők?

A) Toldi Miklós és Rozgonyi Piroska	B) Toldi Lőrinc és Rozgonyi Piroska	C) Toldi György és Rozgonyi Piroska	D) Toldi Miklós és Rozgonyi Iluska
-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	------------------------------------

5. A múzeum ezen részében ülésezett a 48-as népképviselői országgyűlés felsőháza:

A) alagsor	B) díszterem	C) Múzeumkert	D) lépcsőház
------------	--------------	---------------	--------------

6. Garibaldi emlékműve azt a jelenetet ábrázolja a Múzeumkertben, amikor az olasz szabadságharcos kezét fog...

A) Kossuth Lajossal	B) Teleki Lászlóval	C) Türr Istvánnal	D) Klapka Györggyel
---------------------	---------------------	-------------------	---------------------

7. „A legnagyobb végtisztelet, melyet valaha Pest látott” – írta a korabeli sajtó a 19. században. A híres magyar politikust a Nemzeti Múzeum előcsarnokában ravatalozták fel, innen vitték a sziráki családi sírboltba. Ki volt ő?

A) Kossuth Lajos	B) Széchenyi István	C) Teleki László	D) Görgei Artúr
------------------	---------------------	------------------	-----------------

8. A reformkort bemutató teremben az ő életművével nem találkozhattok az állandó kiállítás során.

A) Széchenyi István	B) II. Ferenc	C) József nádor	D) Wesselényi Miklós
---------------------	---------------	-----------------	----------------------

9. Honnan tudjuk, hogy a Lánchíd alapkövetését ábrázoló festmény szereplői a Duna vízszintje alatt helyezkednek el?

A) A vakolólapáton feltüntették.	B) Az egyik gerendán lévő tábla alapján.	C) Széchenyi István kezében lévő tábla mutatja.	D) Az alapkö oldalán szerepel.
----------------------------------	--	---	--------------------------------

10. Az állandó kiállítás során megismerkedhetünk Habsburg József nádor életével. Mit nem találsz meg az őt bemutató tárlóban?

A) A nádor levélbontó kését.	B) A főherceg pecsétnyomóját.	C) A nádor tábornoki mentéjét.	D) A főherceg kristályba metszett mellképét.
------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	--

11. A kiállítás egyik főszereplője gróf Széchenyi István. A „legnagyobb magyar” *Hitel c.* művének hányadik kiadásával találkozhatunk itt?

A) első	B) második	C) harmadik	D) negyedik
---------	------------	-------------	-------------

12. Láthatjuk Wesselényi Miklós *Balítéletekről c.* könyvét kiállítva. Melyik társadalmi réteg érdekében lép fel művében az erdélyi báró?

A) köznemesség	B) jobbágyság	C) polgárság	D) főnemesség
----------------	---------------	--------------	---------------

13. A forradalom és szabadságharc történéseit bemutató teremben találkozhatunk korabeli fegyverekkel. Mit nem láthatsz?

A) fokos balta	B) lovassági karabély	C) kard	D) ágyú
----------------	-----------------------	---------	---------

14. A 12-es teremben láthatsz kiállítva egy katonai trombitát is. Mire használták ezt a huszárok?

A) az ellenfél megfélemlítésére	B) a parancsnok utasításait trombitajelekkel közölte a trombitás	C) szórakoztatás a harc végén	D) a huszárok zenei képzésére
---------------------------------	--	-------------------------------	-------------------------------

15. A pesti nemzetőrök kiállított zászlaján megtalálható a magyar címer is. A kettős kereszt alatt látható hármashalom három hegycsúcsot jelöl. Melyek ezek?

A) Mátra, Tátra, Fátka	B) Mátra, Tátra, Bakony	C) Mátra, Bükk, Mecsek	D) Mátra, Tátra, Mecsek
------------------------	-------------------------	------------------------	-------------------------

16. Petőfi Sándor kokárdáját is megtekintheted. Hogy néz ki pontosan a kiállított kokárda?

A) belülről kifelé olvasva: piros-fehérvzöld, évszámmal	B) kívülről befelé olvasva: piros-fehérvzöld, évszámmal	C) belülről kifelé olvasva: piros-fehérvzöld, évszám nélkül	D) kívülről befelé olvasva: piros-fehérvzöld, évszám nélkül
---	---	---	---

17. Keresd meg a Mátyás királyt ábrázoló freskót a Díszlépcső tetején, és figyeld meg körülötte lévő alakokat! Kik lehetnek ők?

A) családja	B) követek	C) katonák	D) tudósok, művészek
-------------	------------	------------	----------------------

18. A Díszlépcső tetején lévő freskók közül keresd meg azt, amelyiken Deák Ferenc is rajta van. Melyik két alak van háttal, illetve félig elrejtve?

A) Batthyány Lajos és Kossuth Lajos	B) Kizárólag Kossuth, és kétszer szerepel a képen	C) Széchenyi István és Kossuth Lajos	D) Kossuth Lajos és Petőfi Sándor
-------------------------------------	---	--------------------------------------	-----------------------------------

19. Az alábbi híres alakok közül ki nem szerepel a mellszobrok között?

A) I. Ferenc József	B) Petőfi Sándor	C) Zrínyi Miklós	D) II. Rákóczi Ferenc
---------------------	------------------	------------------	-----------------------

20. 2022-ben került átadásra a megújult Széchenyi-terem. Melyik évben fordult engedélyért gróf Széchenyi Ferenc I. Ferenc császárhoz, hogy nagycenki gyűjteményét a nemzetnek ajándékozhasssa?

A) 1800	B) 1801	C) 1802	D) 1803
---------	---------	---------	---------

21. Ki tervezte a Széchenyi-termet?

A) Ybl Miklós	B) Pollack Mihály	C) Hild József	D) Czigler Győző
---------------	-------------------	----------------	------------------

22. Ki tervezte a Magyar Nemzeti Múzeumot? Mikor került sor a kivitelezésre?

A) Hild József, 1837-1847	B) Pollack Mihály, 1836-1846	C) Hild József, 1836-1846	D) Pollack Mihály, 1837-1847
---------------------------	------------------------------	---------------------------	------------------------------

23. 1838-ban rendkívüli hideg volt, a Duna vize befagyott. Jégtorlasz alakult ki, emiatt az olvadó jég áradást okozott, amely a múzeum épületét sem kímélte. Hány könyv ázott el végül az áradás során?

A) tíz	B) száz	C) ezer	D) tízezer
--------	---------	---------	------------

24. 1848. március 15-én a múzeum előtti népgyűlésen hatalmas tömeg volt. Amikor Petőfi a társaival a Múzeumkerthez ért, a tér már annyira megtelt, hogy a sokaság a múzeum lépcsőjét is megtöltötte. Petőfi az oldalsó, személyzeti bejáratot használta, így jutott be az épületbe, majd ezután ki a lépcsőre.

A múzeumi portás segített, akinek a neve:

A) Kovács Sándor	B) Kovács Péter	C) Tóth Sándor	D) Tóth Péter
------------------	-----------------	----------------	---------------

25. A múzeum legbecsesebb műtárgya a koronázási palást, amit miseruhából alakítottak át királyi öltözeté. Kik láthatóak a paláston?

A) Szent István király, Gizella királyné, Imre herceg	B) Szent István király, Gizella királyné, Ottó herceg	C) Szent László király, Adelhaid királyné, Piroska (későbbi bizánci császárné)	D) Szent István és Szent László királyok
---	---	--	--

d. Drámapedagógia

A diákok csoportokban egy-egy, a Nemzeti Múzeumhoz kapcsolódó történelmi eseményt jelenítenek meg dramatikus formában.

Előkészület: A feladatokat a diákoknak akár már az előkészítő órán, de legkésőbb aznap, az utazás kezdetén osszuk ki, hogy készülhessenek! Döntsük el, melyik csoport melyik eseményt kapja! Ha a feladatot előre kiadjuk, segíthetünk a csoportoknak eldönteni az előadás formáját (szöveges jelenet, mozgásos jelenet, élőkép), ellenőrizni a szövegeket, illetve elkészíteni az esetleges kellékeket (táblák, jelmezek), de utóbbi semmiképpen sem kötelező.

Segédanyag: feladatlap az eseményekkel és a szerepekkel.

A helyszínen: A csoportok külön-külön készülnek fel. Ha alapvetően a helyszínen történnek az előkészületek, akkor a tanári segítségre itt lesz szükség. A csoportok bemutatják egymásnak az alkotásaikat, a többiek kitalálják, melyik eseményről van szó. Attól függően, hogy mennyi helybeni előkészület szükséges, fél-másfél órát vesz igénybe.

Ellenőrzés: Mindenképpen helyben és szóban is kell értékelni. Emeljük ki a történelmi hűséget, a kreativitást és a csapatmunkát!

Pluszfeladat: Mémkészítés

Fakultatív feladat! A diákok egyénileg vagy csoportban mémet készítenek a Kossuth térhez kapcsolódóan.

Előkészület: Nem szükséges, ezt a feladatot csak a helyszínen adjuk ki, ha van érdeklődés.

Segédanyag: feladatlap gondolatébresztőnek.

A helyszínen: Ezt a feladatot a helyzettől függően akár utólag, otthon is elvégezhetik a diákok.

Ellenőrzés: Az elkészült mémeket otthon, a következő tanórán mutatják be a diákok. A szóbeli értékelésnél az intelligenciát, a kreativitást és a humort vegyük figyelembe!

A kiosztandó feladatokat ld. a Mellékletben.

4. Tanórai utófeldolgozás

A tanórai utófeldolgozáshoz tartozó feladatokat ld. a Mellékletben.

Megoldások

1. feladat

- a) 2.
- b) 1.
- c) 1.
- d) Az egyetlen magyar alapítású férfi szerzetesrend

2. feladat

	Meghatározás	A fogalom neve	Sorszáma a 12 pont- ban
a)	Művészeti alkotások, sajtótermékek tartalmát előzetesen ellenőrző intézmény, amely engedélyezi vagy megtiltja azok közreadását.	cenzúra	1.
b)	Adózás, vámfizetés, illetékek, közmunkák, katonáskodás kirovása mindenkire, társadalmi hovatartozásra való tekintet nélkül.	közteherviselés	6.
c)	A földesúr földjén gazdálkodó, urának szolgáltatásokkal tartozó, személyes szabadságában korlátozott paraszt terheinek és függő helyzetének megszüntetése.	jobbágyfelszabadítás	7.
d)	A végrehajtó hatalom javasolt, új testülete, szervezete.	kormány	2.
e)	A nyomtatásban való véleménynyilvánítás szabadsága.	sajtószabadság	1.

3. feladat

a) miniszter; b) (legalább) 20; c) férfi; d)-e) vagyonnal rendelkezik és/vagy 24. évét betöltötte; vagy választó vagy magyarul tud vagy a magyar nyelvet beszéli. (A felsoroltak közül bármely két elem!)

5. Forrásjegyzék

Képek forrása:

<https://intezet.nori.gov.hu/nemzeti-emlekhelyek/Budapest/magyar-nemzeti-muzeum/#>

<https://mnm.hu/hu/muzeumtortenet>

<https://www.kozterkep.hu/43514/a-magyar-nemzeti-muzeum-folepcsohazanak-frize#vetito=451533>

<https://mnm.hu/hu/muzeum-terkep>

https://pestbuda.hu/cikk/20190308_viczian_zsofia_vissza_az_alapok-hoz_a_megujult_muzeumkert

https://pestbuda.hu/cikk/20190308_viczian_zsofia_vissza_az_alapok-hoz_a_megujult_muzeumkert

<https://cultura.hu/aktualis/a-nagy-pesti-arviz-1838-ban/>

https://hu.wikipedia.org/wiki/12_pont#/media/F%C3%A1jl:12_pont.jpg

https://hu.wikipedia.org/wiki/Pet%C5%91fi_S%C3%A1ndor#/media/F%C3%A1jl:Barab%C3%A1s_Pet%C5%91fi.jpg

https://pestbuda.hu/cikk/20200315_f_nagy_veronika_jarjuk_be_egyutt_a_marcius_15_i_forradalom_helyszineit

<https://www.europeana.eu/item/2048128/480314>

https://hu.wikipedia.org/wiki/G%C3%B6rgei_Art%C3%BAr#/media/F%C3%A1jl:G%C3%B6rgei_Art%C3%BAr_by_Mikl%C3%B3s_Barab%C3%A1s.jpg

<https://numizmatikamagyarorszag.hu/sokkal-tobbet-er-egy-kossuth-banko-mint-azt-sokan-gondoljak-mit-is-jelent-igazan-egy-kossuth-bankot-birtokolni/>

<https://rubicon.hu/cikkek/teleki-laszlo-grof-rejtelyes-halala?rovat=naptar>

[\[dex.hu/techtud/tortenelem/2019/01/20/bauer_sandor_tuzhalal_martir_ongyilkos_1969_jan_palach/\]\(https://dex.hu/techtud/tortenelem/2019/01/20/bauer_sandor_tuzhalal_martir_ongyilkos_1969_jan_palach/\)](https://in-</p></div><div data-bbox=)

<https://archivum.mtva.hu/photobank/item/MTI-FOTO-NC8yMzRoZ3NpaDRBejd0TmdQWXUrQT09>

https://pestbuda.hu/cikk/20220824_egy_180_evvel_ezelotti_unnepseg_pesten_a_lanchid_alapkoletetele

https://pestbuda.hu/cikk/20200920_titkokat_orzo_hely_a_nemzeti_muzeum_kertjeben_setaltunk

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=3313883735310497&set=pcb.3313889415309929>

<https://www.kozterkep.hu/3662/jozef-wysocki-mellszobor#vetito=13682>

Szövegek forrása:

<https://mnm.hu/hu/muzeumtortenet>

https://ujkor.hu/wp-content/uploads/2017/09/fgy_tort_ertsegi_07_muk_v1_2005-2016.pdf

6. Melléklet

Nyomkeresés

Fedezzétek fel a Múzeumkert szobrait és emléktábláit a térkép és a leírások segítségével!

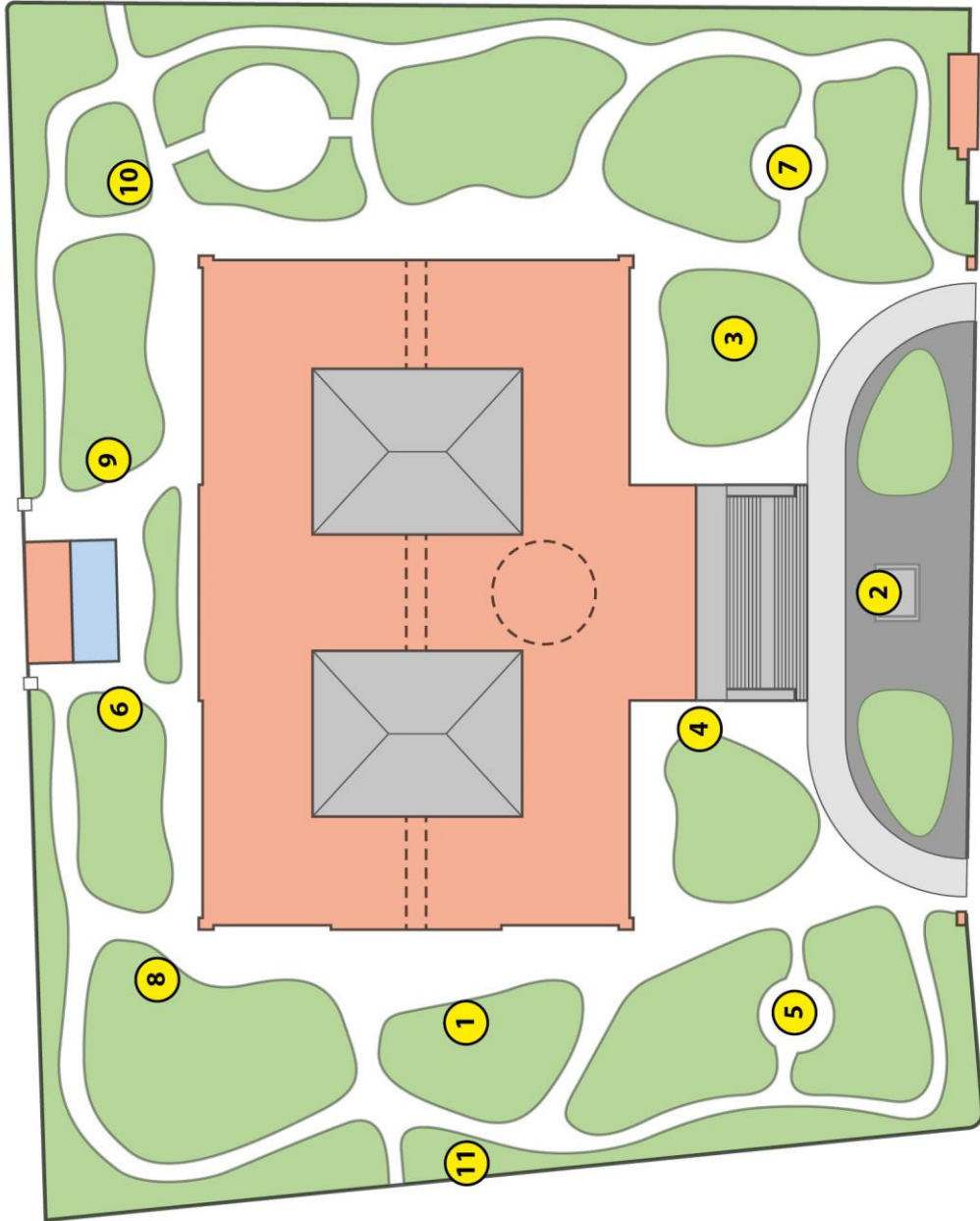
- Alkossatok öt csoportot az előzetesen megbeszéltek szerint! Minden csoport kap egy térképet és egy kitöltendő táblázatot.
- Induljatok el a csoportotokkal különböző irányokban a kertben, és keressétek meg a térképen jelölt pontokat!
- Párosítsátok az egyes pontoknál talált szobrokat és emlékműveket a táblázatban szereplő leírásokkal: írjátok be a táblázatba a nevüket és a helyük sorszámát!
- Jól figyeljétek meg a szobrokat, mert a későbbi feladatokban is lesz róluk szó!

Leírás	Szobor vagy emléktábla neve	Sorszáma a térképen
A szobor egy kiterjesztett szárnyú sas, amely egyik karjával magához ragadja a földgömböt, amelyen belevésve a Dunántúl látszik, a Balaton-felvidék (a költő szülőföldje). Lábával ragadja magához a lantot.		
A költő a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, ismertté az 1846-ban készült elbeszélő költeménye, a <i>Toldi</i> tette.		
Főispán, mecénás, horvát bán, a Magyar Nemzeti Múzeum alapítója		
Az 1848. március 15-én kitört forradalom egyik eseményére utal pontatlanul az emléktábla. Az emléktáblán szereplő költő egy rövid beszédet biztosan mondott, ám a neki tulajdonított vers a Múzeumkertben nem hangzott el.		
A szobor egy olasz forradalmárt jelenít meg, a politikus az olasz egységmozgalom egyik vezéralakja volt.		
A kerítésen található emléktábla az 1838-as pesti árvízre utal.		
A reformkori irodalmi élet egyik fő szervezője, az <i>Aurora</i> c. folyóirat szerkesztője, a magyar novella egyik első meghonosítója, mellszobra a Múzeumkertben található.		
Magyar író, költő, a nyelvújítás vezéralakjának mellszobra.		
Ő vezette az olasz légiót az 1849. augusztusi magyarországi szabadságharc idején parancsnokként		
A magyar Horatiusnak nevezik, A Magányosság c. vers szerzője		
Lengyel szabadságharcos honvédtábornok, aki 1848-49-ben a magyar szabadságharc lengyel légiójának volt a parancsnoka		

Magyar Nemzeti Múzeum

Képes krónika

A) változat

Készítsetek kisfilmet a Magyar Nemzeti Múzeum legfőbb látványosságairól!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy leírást a teendőkről.
- Keressétek fel a leírás alapján beazonosítható öt pontot az állandó kiállításon (Magyarország története II. rész, 11-12. terem: Reformkor, Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc)! Készítsetek a telefonotokkal rövid videókat, amelyeken ti és az adott látványosság is látszik!
- Lehetőség szerint mondjatok is róluk néhány fontos információt, vagy éppen meséljétek a bennetek keltett benyomásról! Használjátok fel a bevezető órán tanultakat, illetve az előzetes felkészülés során gyűjtött ismereteket!
- Otthon vágjátok össze a felvételeket egy pár (legfeljebb öt) perces videóvá! Vágjatok alá zenét, esetleg feliratozzátok az egyes részeket!

A feldolgozandó látványosságok:

- Barabás Miklós *A Lánchíd alapkövetétele* c. festménye: a festményen szereplő reformkori hírességek beazonosítása, a leghíresebb személyek bemutatása, a híd szerepe a magyar történelemben (2. emelet, 11. terem)
- Az első felelős kormány minisztereinek székei: a kormánytagok bemutatása miniszteriumok szerint, az áprilisi törvények jelentősége (2. emelet, 12. terem)
- A pesti nemzetőrök zászlaja: 1848. március 15-e Pesten (2. emelet, 12. terem)
- Görgei Artúr tábornoknak a kiállításban megtekinthető szabályjához erősített nagytója, mellyel a katonai térképeket tanulmányozta: Görgei Artúr szerepe az 1848/49-es szabadságharc időszakában, a Kossuth-Görgei vita főbb pontjai (2. emelet, 12. terem)
- Az első tényleges nemesérc fedezet nélkül kibocsátott bankjegyek, a Kossuth-bankók: a szabadságharc pénzügyi kihívásai és a Kossuth-kultusz (2. emelet, 12. terem)

B) változat

Készítsetek kisfilmet a Magyar Nemzeti Múzeum egyik fontos látványosságáról!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy térképet és egy leírást a teendőkről.
- Keressétek fel a csoportotok számára kijelölt helyszínt! Készítsetek a telefonotokkal rövid videókat, amelyeken ti és az adott látványosság is látszik!
- Lehetőség szerint mondjatok is róla néhány fontos információt, vagy éppen meséljétek a bennetek keltett benyomásról! Használjátok fel a bevezető órán tanultakat, illetve az előzetes felkészülés során gyűjtött ismereteket!
- Figyeljétek arra, hogy a megadott szempontokat a videótokban dolgozzátok fel! Emellett dobjátok fel a videót érdekességekkel, vicces elemekkel is!
- Otthon vágjátok össze a felvételeket egy pár (legfeljebb öt) perces videóvá! Vágjátok alá zenét, esetleg feliratozzátok az egyes részeket!

A feldolgozandó látványosságok és feldolgozásuk szempontjai:

1. csoport: Barabás Miklós *A Lánchíd alapkövetétele* c. festménye

- Melyek voltak Széchenyi István legfőbb elképzelései a híd megépítése kapcsán?
- Emeljétek ki néhány szereplőt a festmény alapján, mutassátok be őket röviden!
- Mutassátok be a híd építésének legfőbb szakaszait 1842 és 1849 között! (kőpillérek, fémszerkezet stb.)

2. csoport: Az első felelős kormány minisztereinek székei

- Milyen érdekességek kapcsolódnak a székekhez?
- Mutassátok be röviden a Batthyány-kormány tagjait miniszteri tárcák szerint!
- Miért jelentősek a magyar történelemben az áprilisi törvények?

3. csoport: A pesti nemzetőrök zászlaja, a Nemzetőrség szerepe 1848/49-ben, fegyverek a szabadságharc időszakában

- Mi volt a Nemzetőrség szerepe az 1848/49-es magyar forradalom és szabadságharc időszakában?
- Kik lehettek nemzetőrök az 1848: XXII. törvénycikk alapján?
- Milyen fegyvereket használtak a nemzetőrök?

4. csoport: Görgei Artúr tábornoknak a kiállításban megtekinthető szabályjához erősített nagyítója, mellyel a katonai térképeket tanulmányozta

- Mutassátok be röviden Görgei Artúr pályáját 1849 végéig!
- Soroljátok fel azokat a kérdéseket, amelyekben különbözött Görgei Artúr és Kossuth Lajos véleménye 1848/49-ben!
- Nézzetek utána: a tudomány területén miben alkotott nagyot Görgei?

5. csoport: az első bankjegyek, a Kossuth-bankók

- Elsőként kik, mikor és miért vezettek be papírpénzt a történelemben?
- Hogy néztek ki a Magyarországon 1848 augusztusában kinyomtatott első kétforintos bankjegyek?
- Mi lett a sorsa a Kossuth-bankóknak a szabadságharc leverése után?

C) változat

Készítsetek a Magyar Nemzeti Múzeum állandó kiállításának (Reformkor és az 1848/49-es forradalom és szabadságharc) látványosságait bemutató prospektust!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy térképet az állandó kiállítás 11-es és 12-es terméhez, valamint egy leírást a teendőkről.
- Keressétek fel a bejelölt öt helyszínt! Készítsetek a telefonotokkal fotókat, amelyeken ti és az adott látványosság is látszik!
- Otthon rendezzétek a fotókat két A4-es lapra, és írjatok közéjük ismeretterjesztő, ajánló, kedvcsináló rövid szövegeket! Legyen a végeredmény egy szép, nyomtatható kiadvány, amit ti is szívesen kézbe vennétek!
- A szövegek írásához használjátok fel a bevezető órán tanultakat, illetve az előzetes felkészülés során gyűjtött ismereteket! Az információk mellett írjatok a személyes emlényeitekről, benyomásaitokról is!

A feldolgozandó látványosságok:

- Barabás Miklós *A Lánchíd alapkövetétele* c. festménye és a reformkor hősei
- Az első felelős kormány minisztereinek székei és az áprilisi törvények
- A pesti nemzetőrök zászlaja és 1848. március 15-e Pesten
- Görgei Artúr tábornok szabályához erősített nagytója és az 1848/49-es szabadságharc katonai fordulópontjainak „felnagyítása”
- A Kossuth-bankók és az önálló magyar államiség

Helyszíni kvíz / Tudáspróba

Most kiderül, mire emlékeztek a bevezető órán tanultakból, a Múzeumkertben és az állandó kiállításon (11-12. terem, díszlépcsőház, Széchenyi-terem) látottakból. Válasszátok ki a helyes megoldást!

1. A múzeum homlokzatának timpanonján Pannónia nőalakja látható középen. A tőle jobbra és balra található alakok mely folyókat szimbolizálják?

A) Duna és Tisza	B) Dráva és Tisza	C) Duna és Dráva	D) Bodrog és Tisza
------------------	-------------------	------------------	--------------------

2. Alapítását tekintve Európa hányadik múzeuma a Magyar Nemzeti Múzeum?

A) második	B) harmadik	C) negyedik	D) ötödik
------------	-------------	-------------	-----------

3. Milyen stílusban épült a múzeum?

A) szecesszió	B) gótika	C) barokk	D) klasszicizmus
---------------	-----------	-----------	------------------

4. Az Arany János-szobor mellékalakjai a költő *Toldi*-trilógiájának két alakját ábrázolják. Kik ők?

A) Toldi Miklós és Rozgonyi Piroska	B) Toldi Lőrinc és Rozgonyi Piroska	C) Toldi György és Rozgonyi Piroska	D) Toldi Miklós és Rozgonyi Iluska
-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	------------------------------------

5. A múzeum ezen részében ülésezett a 48-as népképviselői országgyűlés felsőháza:

A) alagsor	B) díszterem	C) Múzeumkert	D) lépcsőház
------------	--------------	---------------	--------------

6. Garibaldi emlékműve azt a jelenetet ábrázolja a Múzeumkertben, amikor az olasz szabadságharcos kezét fog...

A) Kossuth Lajossal	B) Teleki Lászlóval	C) Türr Istvánval	D) Klapka Györggyel
---------------------	---------------------	-------------------	---------------------

7. „A legnagyobb végtisztelet, melyet valaha Pest látott” – írta a korabeli sajtó a 19. században. A híres magyar politikust a Nemzeti Múzeum előcsarnokában ravatalozták fel, innen vitték a sziráki családi sírboltba. Ki volt ő?

A) Kossuth Lajos	B) Széchenyi István	C) Teleki László	D) Görgei Artúr
------------------	---------------------	------------------	-----------------

8. A reformkort bemutató teremben az ő életművével nem találkozhattok az állandó kiállítás során.

A) Széchenyi István	B) II. Ferenc	C) József nádor	D) Wesselényi Miklós
---------------------	---------------	-----------------	----------------------

9. Honnan tudjuk, hogy a Lánchíd alapkövetételét ábrázoló festmény szereplői a Duna vízszintje alatt helyezkednek el?

A) A vakolólapáton feltüntették.	B) Az egyik gerendán lévő tábla alapján.	C) Széchenyi István kezében lévő tábla mutatja.	D) Az alapkö oldalán szerepel.
----------------------------------	--	---	--------------------------------

10. Az állandó kiállítás során megismerkedhetünk Habsburg József nádor életével. Mit nem találsz meg az őt bemutató tárlóban?

A) A nádor levélbontó kését.	B) A főherceg pecsétnyomóját.	C) A nádor tábornoki mentéjét.	D) A főherceg kristályba metszett mellképét.
------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	--

11. A kiállítás egyik főszereplője gróf Széchenyi István. A „legnagyobb magyar” *Hitel* c. művének hányadik kiadásával találkozhatunk itt?

A) első	B) második	C) harmadik	D) negyedik
---------	------------	-------------	-------------

12. Láthatjuk Wesselényi Miklós *Balítéletekről* c. könyvét kiállítva. Melyik társadalmi réteg érdekében lép fel művében az erdélyi báró?

A) köznemesség	B) jobbágyság	C) polgárság	D) főnemesség
----------------	---------------	--------------	---------------

13. A forradalom és szabadságharc történéseit bemutató teremben találkozhatunk korabeli fegyverekkel. Mit nem láthatsz?

A) fokos balta	B) lovassági karabély	C) kard	D) ágyú
----------------	-----------------------	---------	---------

14. A 12-es teremben láthatsz kiállítva egy katonai trombitát is. Mire használták ezt a huszárok?

A) az ellenfél megfélemlítésére	B) a parancsnok utasításait trombitajelekkel közölte a trombitás	C) szórakoztatás a harc végén	D) a huszárok zenei képzésére
---------------------------------	--	-------------------------------	-------------------------------

15. A pesti nemzetőrök kiállított zászlaján megtalálható a magyar címer is. A kettős kereszt alatt látható hármashalomszerű három hegycsúcsot jelöl. Melyek ezek?

A) Mátra, Tátra, Fátka	B) Mátra, Tátra, Bakony	C) Mátra, Bükk, Mecsek	D) Mátra, Tátra, Mecsek
------------------------	-------------------------	------------------------	-------------------------

16. Petőfi Sándor kokárdáját is megtekintheted. Hogy néz ki pontosan a kiállított kokárda?

A) belülről kifelé olvasva: piros-fehérezöld, évszámmal	B) kívülről befelé olvasva: piros-fehérezöld, évszámmal	C) belülről kifelé olvasva: piros-fehérezöld, évszám nélkül	D) kívülről befelé olvasva: piros-fehérezöld, évszám nélkül
---	---	---	---

17. Keresd meg a Mátyás királyt ábrázoló freskót a Díszlépcső tetején, és figyeld meg körülötte lévő alakokat! Kik lehetnek ők?

A) családja	B) követek	C) katonák	D) tudósok, művészek
-------------	------------	------------	----------------------

18. A Díszlépcső tetején lévő freskók közül keresd meg azt, amelyiken Deák Ferenc is rajta van. Melyik két alak van háttal, illetve félig elrejtve?

A) Batthyány Lajos és Kossuth Lajos	B) Kizárólag Kossuth, és kétszer szerepel a képen	C) Széchenyi István és Kossuth Lajos	D) Kossuth Lajos és Petőfi Sándor
-------------------------------------	---	--------------------------------------	-----------------------------------

19. Az alábbi híres alakok közül ki nem szerepel a mellszobrok között?

A) I. Ferenc József	B) Petőfi Sándor	C) Zrínyi Miklós	D) II. Rákóczi Ferenc
---------------------	------------------	------------------	-----------------------

20. 2022-ben került átadásra a megújult Széchenyi-terem. Melyik évben fordult engedélyért gróf Széchenyi Ferenc I. Ferenc császárhoz, hogy nagycenki gyűjteményét a nemzetnek ajándékozhasssa?

A) 1800	B) 1801	C) 1802	D) 1803
---------	---------	---------	---------

21. Ki tervezte a Széchenyi-termet?

A) Ybl Miklós	B) Pollack Mihály	C) Hild József	D) Czigler Győző
---------------	-------------------	----------------	------------------

22. Ki tervezte a Magyar Nemzeti Múzeumot? Mikor került sor a kivitelezésre?

A) Hild József, 1837-1847	B) Pollack Mihály, 1836-1846	C) Hild József, 1836-1846	D) Pollack Mihály, 1837-1847
---------------------------	------------------------------	---------------------------	------------------------------

23. 1838-ban rendkívüli hideg volt, a Duna vize befagyott. Jégtorlasz alakult ki, emiatt az olvadó jég áradást okozott, amely a múzeum épületét sem kímélte. Hány könyv ázott el végül az áradás során?

A) tíz	B) száz	C) ezer	D) tízezer
--------	---------	---------	------------

24. 1848. március 15-én a múzeum előtti népgyűlésen hatalmas tömeg volt. Amikor Petőfi a társaival a Múzeumkerthez ért, a tér már annyira megtelt, hogy a sokaság a múzeum lépcsőjét is megtöltötte. Petőfi az oldalsó, személyzeti bejáratot használta, így jutott be az épületbe, majd ezután ki a lépcsőre.

A múzeumi portás segített, akinek a neve:

A) Kovács Sándor	B) Kovács Péter	C) Tóth Sándor	D) Tóth Péter
------------------	-----------------	----------------	---------------

25. A múzeum legbecsesebb műtárgya a koronázási palást, amit miseruhából alakítottak át királyi öltözeté. Kik láthatóak a paláston?

A) Szent István király, Gizella királyné, Imre herceg	B) Szent István király, Gizella királyné, Ottó herceg	C) Szent László király, Adelhaid királyné, Piroska (későbbi bizánci császárné)	D) Szent István és Szent László királyok
---	---	--	--

Drámapedagógia

1. csoport: A forradalom kertje 1848. március 15-én

Ebben a feladatban egy, a Nemzeti Múzeumban történt fontos esemény szereplőivé váltok. Játsszátok el, mutassátok be a többieknek!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy történelmi eseményt, annak leírását és a hozzá tartozó szerepeket.
- Osszátok ki a szerepeket! Nem kell feltétlenül minden csoportagnak szerepelnie, lehetnek a „tömeg” részei, vagy csak az előkészületekben segítenek. Ha nem vagytok elegen, nem kell minden szerepet kiosztani, találjátok ki, hogy a jelenet melyik részét adjátok elő!
- Találjátok ki a bemutatótok formáját! Rövid szöveges jelenet lesz: párbeszéd vagy vita két szereplő között, esetleg a tömeghez intézett beszéd? Mozgásos jelenet lesz: eljátsszátok a felvonulást, a harcot, vagy amit éppen a jelenet megkövetel? Élőképet készítetek: beálltok egy előre megtervezett, kifejező, hatásos pózba?
- Készüljete fel az előadásra! Írjátok meg az elhangzó rövid szövegeket, ha lesznek! Találjátok ki a mozgást, a mozdulatokat, a pózokat! Sokat dob az előadáson, ha egy tömegjelenethez készítetek hordozható táblákat feliratokkal, követelésekkel. Megpróbálhatjátok az öltözékekkel is kifejezni a kor hangulatát.
- Mutassátok be a többi csoportnak az alkotásokat! Ne áruljátok el, miről van szó, azt nekik kell kitalálniuk!

1848. március 15-e

Pesten 1848. március 15-én kitört a forradalom, ami szabadságharchoz vezetett. Az akkor frissen megépült Magyar Nemzeti Múzeum a márciusi ifjak fontos helyszíne volt. A Párizsból induló forradalmi hullám két nap alatt jutott el Bécsből Pestre, a megmozdulás fő szervezői fiatal értelmiségiek voltak. Petőfi naplójából tudjuk, hogy a Pilvax kávéházban született meg a forradalom forgatókönyve: a szervezők először az ifjúságot szólították magukhoz az Egyetem téren, aztán lefoglalták Landerer Lajos nyomdáját. Itt született meg a követeléseket összegző *Tizenkét pont* és Petőfi forradalmi hangvételű verse, a *Nemzeti dal*. Röplapok segítségével délután 3 órára a múzeum kertjébe gyűlést hirdettek, ahol kb. tízezer polgár gyűlt össze ekkorra.

A szónokok a nagy tömegtől nem tudtak a múzeumlépcső mellvédjéig eljutni. Petőfit és társait végül Kovács Péter engedte be a mai Bródy Sándor utca felőli hátsó kapun. A közhi-eedelemmel ellentétben Petőfi nem szavalta el versét a múzeum lépcsőjén, bár az több helyen valóban elhangzott. A Múzeum-kertből a tömeg a Városházára, majd Budára, a Helytartótanácsához vonult, hogy kiszabadítsa börtönéből Táncsics Mihályt. A szabadságharc bukása után valamennyi társadalmi réteg titokban ápolta március 15-e emlékét, pedig a Bach-korszak évei alatt nemcsak a forradalom vívmányainak megemlézése volt tiltott, hanem a Kosuth-szakáll, a piros-fehér-zöld szín és a Rákóczi-nóta is.

Szerepek

Küldöttségvezető: Vezeti a tüntetők egy részét, kezében a 12 pont (sajtószabadságot, közteherviselést, törvény előtti egyenlőséget követeltek). Be szeretne jutni a Múzeumkertbe. Lelkesíti a társait vagy vitába keveredik a múzeum portásával, aki Petőfiéket beengedte, őt már nem.

Barátkozó tüntető és a Pest-Budán állomásozó olasz katona: Az olasz katona zavarban van, nem tudja, hogy mi történik, a téren lévők barátok vagy ellenségek. A tüntető kokárdát nyújt a katonának és barátkozni próbál. A katonát a piros-fehér-zöld színek teljesen elbizonytalanítják.

Tüntető tömeg: Petőfi beszédét hallgatja.

2. csoport: Gróf Teleki László gyászravatala a Nemzeti Múzeum előcsarnokában

Ebben a feladatban egy, a Múzeumkertben történt fontos esemény szereplőivé váltok. Játsszátok el, mutassátok be a többieknek!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy történelmi eseményt, annak leírását és a hozzá tartozó szerepeket.
- Osszátok ki a szerepeket! Nem kell feltétlenül minden csoporttagnak szerepelnie, lehetnek a „tömeg” részei, vagy csak az előkészületekben segítenek. Ha nem vagytok elegen, nem kell minden szerepet kiosztani, találjátok ki, hogy a jelenet melyik részét adjátok elő!
- Találjátok ki a bemutatótok formáját! Rövid szöveges jelenet lesz: párbeszéd vagy vita két szereplő között, esetleg a tömeghez intézett beszéd? Mozgásos jelenet lesz: eljátsszátok a felvonulást, a harcot, vagy amit éppen a jelenet megkövetel? Élőképet készítetek: beálltok egy előre megtervezett, kifejező, hatásos pózba?
- Készüljetek fel az előadásra! Írjátok meg az elhangzó rövid szövegeket, ha lesznek! Találjátok ki a mozgást, a mozdulatokat, a pózokat! Sokat dob az előadáson, ha egy tömegjelenethez készítetek hordozható táblákat feliratokkal, követelésekkel. Megpróbálhatjátok az öltözékekkel is kifejezni a kor hangulatát.
- Mutassátok be a többi csoportnak az alkotásotokat! Ne áruljátok el, miről van szó, azt nekik kell kitalálniuk!

Gróf Teleki László tragikus öngyilkossága

1848 augusztusában Batthyány Lajos miniszterelnök Magyarország párizsi követévé nevezte ki Teleki Lászlót, aki diplomataként kiváló kapcsolatokat épített ki a párizsi román, cseh és lengyel emigráció képviselőivel. A szabadságharc leverését követően külföldön maradt. Telekit 1861-es hazatérésekor olyan óriási népszerűség övezte, amely még Deákét is elhomályosította: a nép az emigrációban maradt Kossuth törekvéseinek itthoni érvényesítőjét látta benne.

1861. április 6-án megnyílt az országgyűlés, a Deák Ferenc által vezetett Felirati Párt és a Teleki László által vezetett Határozati Párt állt szemben egymással. A vita arról folyt, hogy a császárral feliratban (ezzel elismerve Ferenc Józsefet uralkodóként) vagy határozatban kommunikáljanak-e. Utóbbi egyet jelentett annak kimondásával, hogy Ferenc József nem törvényesen került a magyar trónra. A Teleki mögé felsorakozó Határozati Párt fölényt tudhatott magáénak Deák Ferenc Felirati Pártjával szemben.

A vitát május 8-ra tűzték ki a honatyák, amikor minden megváltozott: a házelnök Teleki gyász hírével kezdte az ülést, az emigrációból hazatérő politikus öngyilkos lett. A korabeli sajtó a temetésen részt vevők számát 80 és 150 ezer fő közé tette. „A legnagyobb vég-tisztelet, melyet valaha Pest látott” – írta a *Pesti Hölgy-Divatlap*. Pestről a koporsót vivő kocsi elindult Szirákra, a családi sírboltba vezető úton az emberek fáklyákkal várták Teleki hamvait.

Szerepek

Ghyczy Kálmán: Az országgyűlés elnökeként búcsúzott Teleki Lászlótól. A búcsúbeszédben feltétlenül szerepeljen egy korabeli mondat: „Egy országnak voltál reménye!”

Gyászoló tömeg: Teleki Lászlót ünneplő vagy az önkényuralmi rendszerrel szemben követeléseket megfogalmazó táblákat tart. A tömegben többen vitatkoznak: Telekinek vagy Deák Ferencnek volt-e igaza?

3. csoport: A Márciusi Front 12 pontja a Nemzeti Múzeum kertjében

Ebben a feladatban egy, a Múzeumkertben történt fontos esemény szereplőivé váltok. Játsszátok el, mutassátok be a többieknek!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy történelmi eseményt, annak leírását és a hozzá tartozó szerepeket.
- Osszátok ki a szerepeket! Nem kell feltétlenül minden csoporttagnak szerepelnie, lehetnek a „tömeg” részei, vagy csak az előkészületekben segítenek. Ha nem vagytok elegenden, nem kell minden szerepet kiosztani, találjátok ki, hogy a jelenet melyik részét adjátok elő!
- Találjátok ki a bemutatótok formáját! Rövid szöveges jelenet lesz: párbeszéd vagy vita két szereplő között, esetleg a tömeghez intézett beszéd? Mozgásos jelenet lesz: eljátsszátok a felvonulást, a harcot, vagy amit éppen a jelenet megkövetel? Élőképet készítenek: beálltok egy előre megtervezett, kifejező, hatásos pózba?
- Készüljete fel az előadásra! Írjátok meg az elhangzó rövid szövegeket, ha lesznek! Találjátok ki a mozgást, a mozdulatokat, a pózokat! Sokat dob az előadáson, ha egy tömegjelenethez készítenek hordozható táblákat feliratokkal, követelésekkel. Megpróbálhatjátok az öltözékekkel is kifejezni a kor hangulatát.
- Mutassátok be a többi csoportnak az alkotásotokat! Ne áruljátok el, miről van szó, azt nekik kell kitalálniuk!

A magyar népi mozgalom követelései 1937. március 15-én

1937. március 15-én a Nemzeti Múzeum kertjében összegyűlt mintegy ötezer fős tömeg előtt a népiekhez tartozó Kovács Imre ismertette a Horthy-rendszerrel szemben megfogalmazott követeléseket. A pontok közül négy Magyarország demokratizálásával, hat gazdasági és szociális kérdésekkel, egy pedig az oktatás kérdésével foglalkozott. Az utolsó – külpolitikai vonatkozású – 12. pont így hangzott: *„Magyar revíziót: a Duna-völgyi népek számára a hova tartozandóság kérdésébe az önrendelkezési jog tiszteletben tartását. A pánszláv és pángermán imperialista törekvésekkel szemben a Duna-völgyi öncélúság és konföderáció gondolatának megvalósítását.”*

1937-re a népi irodalom révén egyre többekben tudatosultak az országban uralkodó szociális állapotok. A népi irodalom növekvő népszerűsége cselekvésre sarkallta a fővárosi Centrál kávéházban rendszeresen találkozó írókat. 1937 elején szerdánként délután 5 órakor a következő írók voltak jelen a Centrál kávéházi eszmecsereken: Féja Géza, Illyés Gyula, Kodolányi János, Kovács Imre, Sárközi György, Sinka István, Erdei Ferenc, Erdélyi József és Zilahy Lajos. Március 15-e közeledtével az írók eldöntötték, hogy a népi mozgalomnak nevet adnak, s a '48-as forradalom közelgő évfordulója alkalmasnak látszott arra, hogy a szervezet zászlót bontson, megszületett a Márciusi Front.

„Izgatott volt a tömeg – írja Kovács Imre –, izgatottak voltak a rendőrök, a kert mellett, a Sándor utcában lovas rendőrök sorakoztak. Mi a szomszédos Múzeum kávéházban gyülekeztünk, egy ablak melletti asztalnál ültem Zilahy Lajossal és Féja Gézával, az ünnepi szónokkal. Aggódva lestünk kifelé, Zilahy az utolsó simítások közben hirtelen rám nézett: »Félsz?« – kérdezte. »Igen – válaszoltam –, de azért végigcsinálom!« Öt nappal múltam 24 éves, mindenre elszántan.”

Szerepek

Kovács Imre: (1937-ben a Márciusi Front szervezője, 1939-ben a Nemzeti Parasztpárt egyik alapítója, 1940-ben a *Néma Forradalom* c. műve miatt 3 hónapi szabadságvesztésre ítélték.)

Beszédet mond a Nemzeti Múzeum lépcsőjén. Érveljünk a beszéd főbb követeléseiről (az ország demokratikus átalakítása; gondolat-, szólás-, sajtó- és gyülekezési szabadság; általános, egyenlő és titkos választójog; ötszáz holdon felüli birtokok kisajátítása) mellett/ellen.

Rendőrok: A beszéd közben igazoltatnak több fiatalt is a Múzeumkertben, a szociális kérdés hangsúlyozása nem tetszik a fennálló hatalomnak.

Tüntetőik: Arról vitatkoznak többen, hogy a teljes revízió vagy a dunai konföderáció külpolitikai programja lehet-e célravezetőbb az erősödő német nyomás közepette.

4. csoport: *Bauer Sándor tragikus halála*

Ebben a feladatban egy, a Múzeumkertben történt fontos esemény szereplőivé váltok. Játsszátok el, mutassátok be a többieknek!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy történelmi eseményt, annak leírását és a hozzá tartozó szerepeket.
- A ti csoportotok különlegessége, hogy kettő, egymással felelő eseményt kaptatok. Próbáljátok meg a kettőt egyszerre, egymás mellé helyezve, egymás ellentéteiként bemutatni!
- Osszátok ki a szerepeket! Nem kell feltétlenül minden csoporttagnak szerepelnie, lehetnek a „tömeg” részei, vagy csak az előkészületekben segítenek. Ha nem vagytok elegenden, nem kell minden szerepet kiosztani, találjátok ki, hogy a jelenet melyik részét adjátok elő!
- Találjátok ki a bemutatótok formáját! Rövid szöveges jelenet lesz: párbeszéd vagy vita két szereplő között, esetleg a tömeghez intézett beszéd? Mozgásos jelenet lesz: eljátsszátok a felvonulást, a harcot, vagy amit éppen a jelenet megkövetel? Élőképet készítetek: beálltok egy előre megtervezett, kifejező, hatásos pózba?
- Készüljete fel az előadásra! Írjátok meg az elhangzó rövid szövegeket, ha lesznek! Találjátok ki a mozgást, a mozdulatokat, a pózokat! Sokat dob az előadáson, ha egy tömegjelenethez készítetek hordozható táblákat feliratokkal, követelésekkel. Megpróbálhatjátok az öltözékekkel is kifejezni a kor hangulatát.
- Mutassátok be a többi csoportnak az alkotásotokat! Ne áruljátok el, miről van szó, azt nekik kell kitalálniuk!

Tiltakozás a szovjet elnyomás ellen a Múzeumkertben

Jan Palach volt az a cseh egyetemista, aki 1969-ben a szovjet csapatok bevonulása ellen tiltakozva felgyújtotta magát a prágai Vencel téren. Az esetről a magyar sajtó is beszámolt, a felelősséget a rendszer ellen tüntetőkre hárítva. A hírt elolvasva egy 17 éves budapesti diák, Bauer Sándor eldönti: követi a cseh fiatal példáját. Január 20-án a fiatal autószerelő-tanuló az emberi jogok eltiprása ellen tiltakozva öngyilkosságot követett el.

Egy óra után néhány perccel a Nemzeti Múzeum kertjében elővette a táskájába rejtett benzinpalackokat, lelocsolta ruháját, majd lángra lobbantotta magát. Miközben égett, két nemzeti színű zászlót lobogtatott. A két-háromszáz főre duzzadt nézősereg nem tudta mire vélni a látványosságot, de aztán lassan tudatosult bennük, hogy itt nem valamilyen előadás, hanem tragikus dolog történik csakúgy, mint négy napja Prágában. A rendőrség által később elkobzott búcsúlevelében ezt írta: „Szeretnék élni, de most szénné égett holttestemre van szüksége a nemzetnek.” Bauer három nap után halt meg a Honvéd Kórház égési osztályán.

Tettét a fiatalember figyelemfelkeltésnek szánta, elsősorban Magyarország szovjet megszállása, valamint a kádári pártállami rendszer elnyomó politikája miatt. Tartott a kommunista rendőrség attól, hogy Bauer mártírhálála futótűzként terjedhet el a társadalomban, és a fiatalok hasonló módon tiltakoznak majd. Ezért a kádári hatalom Bauer halálhírét csak február 5-én hozta nyilvánosságra, holott már január 28-án, szűk családi körben eltemették. A temetést az állambiztonság felügyelte, és csak egy gyászbeszéd hangozhatott el.

Szerepek

Bauer Sándor: Rögtönzött beszédében a magyar függetlenségről és a szovjet megszállás hátrányairól beszélt.

Dobák László rendőr őrmester: Ő fedezi az önmagát felgyújtó fiataalt. Visszaemlékezésének mondata szerepeljen a szövegben: *„Meg akartuk fogni a fiút, de az lángolva futásnak eredt. Elgáncsoltuk és télikabátokat dobtunk rá.”*

Gyülekező tömeg: 2-300 fiatal döbbenten figyeli az eseményeket. A diákok között vita bontakozik ki a kádári hatalommal szembeni ellenállás lehetséges módozatairól. Dulakodás támad a rendőrök és a fiatalok között...

5. csoport: A rendszerváltozás hajnala

Ebben a feladatban egy, a Múzeumkertben történt fontos esemény szereplőivé váltok. Játsszátok el, mutassátok be a többieknek!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy történelmi eseményt, annak leírását és a hozzá tartozó szerepeket.
- Osszátok ki a szerepeket! Nem kell feltétlenül minden csoporttagnak szerepelnie, lehetnek a „tömeg” részei, vagy csak az előkészületekben segítenek. Ha nem vagytok elegenden, nem kell minden szerepet kiosztani, találjátok ki, hogy a jelenet melyik részét adjátok elő!
- Találjátok ki a bemutatótok formáját! Rövid szöveges jelenet lesz: párbeszéd vagy vita két szereplő között, esetleg a tömeghez intézett beszéd? Mozgásos jelenet lesz: eljátsszátok a felvonulást, a harcot, vagy amit éppen a jelenet megkövetel? Élőképet készítetek: beálltok egy előre megtervezett, kifejező, hatásos pózba?
- Készüljete fel az előadásra! Írjátok meg az elhangzó rövid szövegeket, ha lesznek! Találjátok ki a mozgást, a mozdulatokat, a pózokat! Sokat dob az előadáson, ha egy tömegjelenethez készítetek hordozható táblákat feliratokkal, követelésekkel. Megpróbálhatjátok az öltözékekkel is kifejezni a kor hangulatát.
- Mutassátok be a többi csoportnak az alkotásotokat! Ne áruljátok el, miről van szó, azt nekik kell kitalálniuk!

Ezrek a Múzeumkertben 1988. március 15-én

1988. március 15-én az állami ünnepségek (MSZMP, Hazafias Népfront, Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség) az addig megszokott forgatókönyv szerint zajlottak: koszorúzások voltak a Kossuth téren, valamint a Petőfi-szobornál. Ezekon a központi megemlékezéseken néhány száz fő vett részt. A Nemzeti Múzeum előtt ugyanakkor sok ezer – egyes források szerint 8 ezer, más források szerint 15-20 ezer – ember gyűlt össze, ahonnan az ünnepséget követően a tömeg végigvonult a belváros 1848-hoz kapcsolódó emlékhelyeihez, énekelve és demokráciát sürgető jelszavakat hangoztatva.

Bár a március 15-éről történő megemlékezést a kommunista hatalom az erőszak eszközeivel próbálta megakadályozni, de a meginduló politikai és társadalmi változásokat már nem lehetett gumibottal feltartóztatni. Az 1988. március 15-i tüntetés 1956 óta a Kádár-rendszer addigi legnagyobb ellenzéki tüntetése volt. Petőfiékre visszautalva itt is találkozunk „12 pontba” szedett követeléssel. A tüntetők jelmondatai: „Sajtószabadságot!!!”, „Egyesülési szabadságot!” és „Valódi reformokat!!!”

Szerepek

Rácz Sándor: Beszédében Kádár János távozását követeli.

Pákh Tibor: Közbekiabál, a megszálló szovjet csapatok kivonását követeli.

Tömeg: Magyar zászlókat lenget, megéljenzi a szónokokat. Néhányan vitatkozni kezdenek az ellenállás lehetséges formáiról (aktív, 1956-os forradalmat idéző vagy passzív, petíciókra építő ellenállás).

Rendőrök: Előállítanak több tüntetőt, emiatt szóváltás alakul ki a hatalom képviselői és a tömeg egy része között.

Pluszfeladat: Mémkészítés

A 4. feladat dramatikus előadásai kiegészítéseként ajánljuk ezt a feladatot. Itt végre teljesen szabadon ereszthetitek a fantáziátokat!

- Dolgozhattok a már kialakult csoportokban, de bármilyen új felállásban is! Gondolatindítónak megkapjátok a drámajátékban szereplő öt történelmi esemény leírását.
- Készítsetek mémet bármilyen képanyag felhasználásával, amely valamelyik bemutatott történelmi eseményhez, vagy bármilyen más, a Magyar Nemzeti Múzeumhoz kapcsolódó eseményhez, épülethez, jelenséghez, fogalomhoz köthető!

1. 1848. március 15-e

Pesten 1848. március 15-én kitört a forradalom, ami szabadságharchoz vezetett. Az akkor frissen megépült Magyar Nemzeti Múzeum a márciusi ifjak fontos helyszíne volt. A Párizsból induló forradalmi hullám két nap alatt jutott el Bécsből Pestre, a megmozdulás fő szervezői fiatal értelmiségiek voltak. Petőfi naplójából tudjuk, hogy a Pilvax kávéházban született meg a forradalom forgatókönyve: a szervezők először az ifjúságot szólították magukhoz az Egyetem téren, aztán lefoglalták Landerer Lajos nyomdáját. Itt született meg a követeléseket összegző *Tizenkét pont* és Petőfi forradalmi hangvétellű verse, a *Nemzeti dal*. Röplapok segítségével délután 3 órára a múzeum kertjébe gyűlést hirdettek, ahol kb. tízezer polgár gyűlt össze ekkorra.

A szónokok a nagy tömegtől nem tudtak a múzeumlépcső mellvédjéig eljutni. Petőfit és társait végül Kovács Péter engedte be a mai Bródy Sándor utca felőli hátsó kapun. A közhi-edelemmel ellentétben Petőfi nem szavalta el versét a múzeum lépcsőjén, bár az több helyen valóban elhangzott. A Múzeum-kertből a tömeg a Városházára, majd Budára, a Helytartótanácsához vonult, hogy kiszabadítsa börtönéből Táncsics Mihályt. A szabadságharc bukása után valamennyi társadalmi réteg titokban ápolta március 15-e emlékét, pedig a Bach-korszak évei alatt nemcsak a forradalom vívmányainak megemlézése volt tiltott, hanem a Kossuth-szakáll, a piros-fehér-zöld szín és a Rákóczi-nóta is.

2. Gróf Teleki László tragikus öngyilkossága

1848 augusztusában Batthyány Lajos miniszterelnök Magyarország párizsi követévé nevezte ki Teleki Lászlót, aki diplomataként kiváló kapcsolatokat épített ki a párizsi román, cseh és lengyel emigráció képviselőivel. A szabadságharc leverését követően külföldön maradt. Telekit 1861-es hazatérésekor olyan óriási népszerűség övezte, amely még Deákét is elhomályosította: a nép az emigrációban maradt Kossuth törekvéseinek itthoni érvényesítőjét látta benne.

1861. április 6-án megnyílt az országgyűlés, a Deák Ferenc által vezetett Felirati Párt és a Teleki László által vezetett Határozati Párt állt szemben egymással. A vita arról folyt, hogy a császárral feliratban (ezzel elismerve Ferenc Józsefet uralkodóként) vagy határozatban kommunikáljanak-e. Utóbbi egyet jelentett annak kimondásával, hogy Ferenc József nem törvényesen került a magyar trónra. A Teleki mögé felsorakozó Határozati Párt fölényt tudhatott magáénak Deák Ferenc Felirati Pártjával szemben.

A vitát május 8-ra tűzték ki a honatyák, amikor minden megváltozott: a házelnök Teleki gyász hírével kezdte az ülést, az emigrációból hazatérő politikus öngyilkos lett. A korabeli

sajtó a temetésen részt vevők számát 80 és 150 ezer fő közé tette. „A legnagyobb vég-tisztelet, melyet valaha Pest látott” – írta a *Pesti Hölgy-Divatlap*. Pestről a koporsót vivő kocsi elindult Szirákra, a családi sírboltba vezető úton az emberek fáklyákkal várták Teleki hamvait.

3. A magyar népi mozgalom követelései 1937. március 15-én

1937. március 15-én a Nemzeti Múzeum kertjében összegyűlt mintegy ötezer fős tömeg előtt a népiekhez tartozó Kovács Imre ismertette a Horthy-rendszerrel szemben megfogalmazott követeléseket. A pontok közül négy Magyarország demokratizálásával, hat gazdasági és szociális kérdésekkel, egy pedig az oktatás kérdésével foglalkozott. Az utolsó – külpolitikai vonatkozású – 12. pont így hangzott: „Magyar revíziót: a Duna-völgyi népek számára a hova tartozandóság kérdésébe az önrendelkezési jog tiszteletben tartását. A pánszláv és pángermán imperialista törekvésekkel szemben a Duna-völgyi öncélúság és konföderáció gondolatának megvalósítását.”

1937-re a népi irodalom révén egyre többekben tudatosultak az országban uralkodó szociális állapotok. A népi irodalom növekvő népszerűsége cselekvésre sarkallta a fővárosi Centrál kávéházban rendszeresen találkozó írókat. 1937 elején szerdánként délután 5 óra-kor a következő írók voltak jelen a Centrál kávéházi eszmecezeréken: Féja Géza, Illyés Gyula, Kodolányi János, Kovács Imre, Sárközi György, Sinka István, Erdei Ferenc, Erdélyi József és Zilahy Lajos. Március 15-e közeledtével az írók eldöntötték, hogy a népi mozgalomnak nevet adnak, s a '48-as forradalom közelgő évfordulója alkalmasnak látszott arra, hogy a szervezet zászlót bontson, megszületett a Márciusi Front.

„Izgatott volt a tömeg – írja Kovács Imre –, izgatottak voltak a rendőrök, a kert mellett, a Sándor utcában lovas rendőrök sorakoztak. Mi a szomszédos Múzeum kávéházban gyülekeztünk, egy ablak melletti asztalnál ültem Zilahy Lajossal és Féja Gézával, az ünnepi szónokkal. Aggódva lestünk kifelé, Zilahy az utolsó simítások közben hirtelen rám nézett: »Félsz?« – kérdezte. »Igen – válaszoltam –, de azért végigcsinálom!« Öt nappal múltam 24 éves, mindenre elszántan.”

4. Tiltakozás a szovjet elnyomás ellen a Múzeumkertben

Jan Palach volt az a cseh egyetemista, aki 1969-ben a szovjet csapatok bevonulása ellen tiltakozva felgyújtotta magát a prágai Vencel téren. Az esetről a magyar sajtó is beszámolt, a felelősséget a rendszer ellen tüntetőkre hárítva. A hírt elolvasva egy 17 éves budapesti diák, Bauer Sándor eldönti: követi a cseh fiatal példáját. Január 20-án a fiatal autószerelő-tanuló az emberi jogok eltiprása ellen tiltakozva öngyilkosságot követett el.

Egy óra után néhány perccel a Nemzeti Múzeum kertjében elővette a táskájába rejtett benzines palackokat, lelocsolta ruháját, majd lánggra lobbantotta magát. Miközben égett, két nemzeti színű zászlót lobogtatott. A két-háromszáz főre duzzadt nézősereg nem tudta mire vélni a látványosságot, de aztán lassan tudatosult bennük, hogy itt nem valamilyen előadás, hanem tragikus dolog történik csakúgy, mint négy napja Prágában. A rendőrség által később elkobzott búcsúlevelében ezt írta: „Szeretnék élni, de most szénné égett holttestemre van szüksége a nemzetnek.” Bauer három nap után halt meg a Honvéd Kórház égési osztályán.

Tettét a fiatalember figyelemfelkeltésnek szánta, elsősorban Magyarország szovjet megszállása, valamint a kádári pártállami rendszer elnyomó politikája miatt. Tartott a kommunista

rendőrség attól, hogy Bauer mártírhalála futótűzként terjedhet el a társadalomban és a fiatalok hasonló módon tiltakoznak majd. Ezért a kádári hatalom Bauer halálhírét csak február 5-én hozta nyilvánosságra, holott már január 28-án, szűk családi körben eltemették. A temetést az állambiztonság felügyelte, és csak egy gyászbeszéd hangozhatott el.

5. Ezrek a Múzeumkertben 1988. március 15-én

1988. március 15-én az állami ünnepek (MSZMP, Hazafias Népfront, Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség) az addig megszokott forgatókönyv szerint zajlottak: koszorúzások voltak a Kossuth téren, valamint a Petőfi-szobornál. Ezekon a központi megemlékezéseken néhány száz fő vett részt. A Nemzeti Múzeum előtt ugyanakkor sok ezer – egyes források szerint 8 ezer, más források szerint 15-20 ezer – ember gyűlt össze, ahonnan az ünnepeket követően a tömeg végigvonult a belváros 1848-hoz kapcsolódó emlékhelyeihez, énekelve és demokráciát sürgető jelszavakat hangoztatva.

Bár a március 15-éről történő megemlékezést a kommunista hatalom az erőszak eszközeivel próbálta megakadályozni, de a meginduló politikai és társadalmi változásokat már nem lehetett gumibottal feltartóztatni. Az 1988. március 15-i tüntetés 1956 óta a Kádár-rendszer addigi legnagyobb ellenzéki tüntetése volt. Petőfiékre visszautalva itt is találkozunk „12 pontba” szedett követeléssel. A tüntetők jelmondatai: „Sajtószabadságot!!!”, „Egyesülési szabadságot!” és „Valódi reformokat!!!”

Tanórai utófeldolgozás

1. feladat

A feladat a Magyar Nemzeti Múzeum alapításához kapcsolódik.

Oldd meg a feladatokat a forrás és ismereteid segítségével!

1802. november 25-én gróf Széchényi Ferenc úgy döntött, hogy gazdag gyűjteményeit „*édes hazámnak és a közönségnek hasznára és javára mindörökre és visszavonhatatlanul adományozom, átadom és átruházom*”. A nagylelkű adományt uralkodói jóváhagyás erősítette meg. Bár az új intézmény az alapítólevélben változó nevekkel szerepelt (Nemzeti Könyvtár, Országos Múzeum, Nemzeti Múzeum), a kor fogalmai szerint Széchényi gróf a magyar nemzeti könyvtárat alapította meg – ám kezdettől fogva azzal a lehetőséggel, amit a nemes gesztusért köszönetet mondó 1807. évi 24. törvény így fogalmazott meg: az adományozó gróf „*terjedelmes és válogatott könyvtárát, valamint kiváló gondossággal és költségekkel gyűjtött ritka pénzérmeit s jeles családok czimereit, ugyszintén földabroszait, képeit és kéziratait a magyar nemzet használatára, teljes joggal, átirta és ezekkel egy fölállítandó nemzeti muzeum alapjait dicséretes buzgósággal lerakta*”.

Az adomány 11 884 nyomtatványt, 1156 kéziratot, 142 kötet térképet és rézmetszetet, 2019 db aranyérmét, továbbá címereket, más régiségeket, valamint néhány festményt tartalmazott. Ezek először a pesti pálos kolostor könyvtártermében, majd 1807-től a pálos (később egyetemi) templom túloldalán álló egykori egyetemi épületben nyertek elhelyezést. Egy évvel később az országgyűlés az 1808. évi 8. törvénycikkben gondoskodott a Magyar Nemzeti Múzeum felállításáról, és a vármegyék megajánlásai révén a pénzügyi alap biztosításáról. Az állam 1813-ban megvette a Batthyány családtól a mai múzeumépület telkét, majd az azon álló városi palotába költöztette a mind gazdagabb anyagot. Széchényi Ferenc továbbra is támogatta a gyűjteményeket, ezirányú érdemeiről az 1827. évi 35. törvény is megemlékezik. A nagyszámú adomány mellett vásárlások útján gyarapodtak a táruk, így például a híres tudós, műgyűjtő, Jankovich Miklós gazdag gyűjteményeivel.

A Magyar Nemzeti Múzeum gyarapodása mellett a 19. század első harmadában egy méltó hajlék felépítése is nemzeti üggyé vált. Végül a múzeum új, önálló épületére az 1836. évi 37. törvénycikk biztosította a szükséges összeget. Tervezésével a magyarországi klasszicista építészet jelentős alakját, Pollack Mihályt bízták meg. Az építkezés 1837 és 1847 között folyt.

Válaszd ki a helyes válaszokat! Karikázd be a sorszámát!

a) Amikor gróf Széchényi Ferenc adományával megalapította a Nemzeti Múzeumot...

1. II. József volt az uralkodó
2. I. Ferenc volt a birodalom vezetője
3. V. Ferdinánd volt az uralkodó

b) A múzeum gyarapodásában szerepet játszott a(z)

1. adományozás, vásárlás
2. adományozás, kiállított tárgyak bérlése
3. vásárlás, öröklés

c) A magyarországi klasszicista építészetet jellemzi, hogy...

1. az épületek egyszerű mértani elemből (hasáb, kocka, henger, félhenger) állnak
2. az építészek keresték a tömeghatást, a dísz mozgalmasságát
3. zömök formák, vastag falak, lőrészerű ablakok jellemzik

d) Miért különleges a pálosok szerepe a magyar történelemben?

.....
.....

2. feladat

A feladat a reformkorhoz és az 1848-as márciusi forradalomhoz kapcsolódik. Írd be a táblázatba a forrás segítségével a meghatározásoknak megfelelő fogalomnak a nevét, majd jelöld meg előfordulásának sorszámát a 12 pont szövegében!

	Meghatározás	A fogalom neve	Sorszám a 12 pont- ban
a)	Művészeti alkotások, sajtótermékek tartalmát előzetesen ellenőrző intézmény, amely engedélyezi vagy megtiltja azok közreadását.		
b)	Adózás, vámfizetés, illetékek, közmunkák, katonáskodás kirovása mindenkire, társadalmi hovatartozásra való tekintet nélkül.		
c)	A földesúr földjén gazdálkodó, urának szolgáltatásokkal tartozó, személyes szabadságában korlátozott paraszt terheinek és függő helyzetének megszüntetése.		
d)	A végrehajtó hatalom javasolt, új testülete, szervezete.		
e)	A nyomtatásban való véleménynyilvánítás szabadsága.		

Mit kíván a magyar nemzet.

Legyen béke, szabadság és egyetértés.

1. Kivánjuk a' sajtó szabadságát, censura eltörlését.
2. Felelős ministeriumot Buda-Pesten.
3. Évenkinti országgyűlést Pesten.
4. Törvény előtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben.
5. Nemzeti őrsereg.
6. Közös teherviselés.
7. Urbéri viszonyok megszüntetése.
8. Esküdtszék. képviselőlet egyenlőség alapján.
9. Nemzeti Bank.
10. A' katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a' külföldieket vigyék el tőlünk.
11. A' politikai statusfoglyok szabadon boesáttassanak.
12. Unio.

Egyenlőség, szabadság, testvériség!

3. feladat

A feladat az 1848-as áprilisi törvényekkel kapcsolatos. Egészítsd ki a törvénycikkek szövegének segítségével a hiányos újsághírt, tudósítást!

„III. tc.: Független magyar felelős minisztérium alakításáról

3. § Ő Felsége, s az Ő távollétében a nádor és a királyi helytartó a végrehajtó hatalmat a törvények értelmében független magyar minisztérium által gyakorolják, s bármely rendeleteik, parancsolataik, határozataik, kinevezéseik csak úgy érvényesek, ha a Buda-Pesten székelő miniszterek egyike által is aláíratnak. [...]

V. tc.: A választásról

2. § Az országnak, s kapcsolt részeknek, mind azon bennszületett vagy honosított, legalább 20 éves, és sem atyai, sem gyámi, sem gazdai hatalom, sem pedig elkövetett hűségtelenység, csempészkedés, rablás, gyilkolás, és gyújtogatás miatt fenyték alatt lévő lakosai, a nőket kivéve, törvényesen bevett valláskülönbség nélkül választók:

a) Kik szabad királyi városban, rendezett tanácsal ellátott községben 300 e. Ft (ezüst forint) értékű házat vagy földet, egyéb községekben pedig eddigi úrbéri értelemben vett ¼ telket, vagy ezzel hasonló kiterjedésű birtokot, kizáró tulajdonul vagy hitveseikkel s illetőleg kiskorú gyermekeikkel közösen bírnak.

b) Kik mint kézművesek, kereskedők, gyárosok telepedve vannak, ha tulajdon műhellyel vagy

kereskedelmi teleppel vagy gyárral bírnak, s ha kézművesek, folytonosan legalább egy segéddel dolgoznak.

3. § Választható mindaz, ki választó, ha életének 24. évét betöltötte, s a törvény azon rendelkezésének,

miszerint a törvényhozási nyelv egyedül a magyar, megfelelni képes.” (1848. április 11.)

„Honfitársaink! A mai naptól semmilyen határozat, törvény és rendelet sem érvényes, csak abban az

esetben, ha azt valamelyik, Buda-Pesten székelő a) ellenjegyzí. Választójoggal rendelkezik bárki, aki b) éves, büntetlen életű, neme szerint c) és valamilyen vagyonnal bír. Az országgyűlés tagjává választható az, aki d) , és e)” (Fiktív szöveg)